

ĽADOVEŇ-JAHODNÍKY-TOMČANY: Jahodnicke háje nie sú len zdroj dreva

STRED: Hviezdoslavov park dozrieva na rekonštrukciu – čo na to občania?

PODHÁJ-STRÁNE: Kaufland na Podháji nebude, občania chcú iné

SEVER: Bezpečnosť chodcov je viac ako plynulosť dopravy

KOŠÚTY: Nevyužívanému a zanedbanému ihrisku vdýchnu život

ZÁTURČIE: „Motokros“, parkoviská, „kruháč“, lievik a koľajničky

PRIEKOPA: Nová Medňanského ulica a konečne aj pokoj od nákladniakov?

Gabriela Gajanová siahala na európsky bronz, zaostala za ním veľmi tesne

Gabriela Gajanová sa tohto roku predstavila aj na mítingu P-T-S v Šamorine. Foto: SAZ

Jedna za favoritiek na medailu v behu na 800 m na ME do 23 rokov vo švédskom Gävle, 19-ročná Gabriela Gajanová (časom 2:00,58 min vedie európske tabuľky v tejto vekovej kategórii), skončila na tomto európskom šampionáte na 4. mieste.

Finále sa bežalo 13. júla a trinásťka nebola pre Gabrielu Gajanovú šťastná. Od bronzu ju delila len desatina sekundy! Najlepší športovec mesta Martin za rok 2018 a pretekárka AK ZŤS Martin

ešte hodinu po finále v behu na 800 m na ME do 23 rokov figurovala na bronzovom stupni, hoci cieľovú pásku preťala ako štvrtá (2:06,78 min), lebo írsku bežkyňu Nadiu Powerovú (2:06,68 min) diskvalifikovali kvôli prekážaniu inému športovcovi. Potom však rozhodcovská jury vyhovelá protestu Írov a svoj pôvodný verdikt zrušila. Zvíťazila Jemma Reekieová výkonom 2:05,19 min, striebro získala Ellie Bakerová (obe V. Británia) za 2:06,33. Preteky a výkon svojej zverenkyne zhodnotil pre

MESTSKÉ NOVINY zo Švédska tréner Pavel Slouka: „Štvrté miesto v Európe je síce pekné, ale my sme verili v medailové umiestnenie. Zaostať desatinu sekundy za bronzom, to je veľmi neprijemné pre športovca i trénera. Ja i Gabika sme sklamaní. Ani rozbeh, ani finále neboli vôbec pekné preteky. Skôr taká divočina. Bolo to chaotické, pomalé, súperky sa strkali, hrozili kolízie. Žiaľ, Gabika si vo štvrtkovom rozbehu trochu zranila členok. A hoci do sobotňajšieho finále sa jej stav zlepšil, na preteky nenastúpila úplne zdravotne v poriadku, čo sa prejavilo na jej výkone. Počas finálového behu nastali strkanice, na základe ktorých diskvalifikovali írsku pretekárku. Írska výprava sa odvolala, medzitým išla Gabika na dopingovú kontrolu, odkiaľ ju potom vyťahli, lebo jury, ktorá zasadala veľmi dlho, napokon diskvalifikáciu odvolala. Bol to cirkus. Ako som spomínal, nie sme spokojní ani ja, ani Gabika. Niektoré veci, čo sa týka taktiky, by sa jej dali vytknúť, ale nebola v ľahkej situácii, keďže si dva dni pred finále podvrtila členok, čo jej nepridalo na sebavedomí a utrpela tým jej psychika. Bola to nejaká zmes náhod a nehôd, ale to je už za nami. Teraz sa už

musíme pozerat' dopredu. Štart na Diamantovej lige v Londýne asi odriekneme, ale štartovať by mala na majstrovstvách Slovenska a v prvom augustom týždni na ME družstiev v Nórsku, po ktorých, keďže nechceme nechať nič na náhodu, sa už začneme pripravovať na MS dospelých v katarskej Doha (28. septembra až 6. októbra).“ Gabriela Gajanová si tohto roku na Memoriáli Josefa Odložila v Prahe (3. júna) posunula hranicu svojho osobného rekordu na hodnotu 2:00,58 min, o mesiac neskôr skončila na osemstovke tretia na prestížnom mítingu Diamantovej ligy v Lausanne, kde bola najlepšia z Európaniek, ale po finále behu na 800 m na ME do 23 rokov mala hlavu v smútku. „Od začiatku som sa snažila držať vpredu, ale v závere mi došli sily a vo finiši som už nedokázala zrýchliť. Myslela som si, že sa bude bežať rýchlejšie, ale súperky zvolili inú taktiku. Prekvapili ma, musím sa z toho poučiť,“ povedala pre SAZ Gabriela Gajanová (vlani bola štvrtá na MS do 20 rokov a štartovala na ME dospelých, bronz získala v roku 2016 na ME do 18 rokov a pred dvoma rokmi na ME do 20 rokov).
Autor: Ľubomír Chochula

Editoriál

Mgr. MARTIN KALNICKÝ

Júlový letný magazín prináša opäť aktualitu z mestských častí, ktoré žijú aj počas „uhorkovej“ sezóny. Niekde ide o viditeľné a významné zlepšenia ako chodníky a cesty na Podháji a v Priekope, inde o strategické zámery ako relaxačné funkcie Jahodnických hájov,

bezpečnosť a herne na Severe, alebo Hviezdoslavov park v Stredě či možné relaxačné zázemie Záturčia. Našimi komentármi ponúkame do pozornosti niektoré aktuálne námety zo života mesta. Čitateľa zaujmú aj aktuálne príspevky na tému (nielen letnej) kultúry

a školstva. Športové strany prinášajú okrem aktualít aj rozhovory a nechýbajú správy z Vrútok a, samozrejme, dávka zábavy.

Vaše podnety a námety nám môžete poslať na email: redakcia@mestskenoviny.sk

Osobnosti

Jozef Kroner

herec, národný umelec (* 20. 3. 1924 Staškov - † 12. 3. 1998 Bratislava). Narodil sa ako jeden z 12 detí železničiara. Počas druhej svetovej vojny bol nasadený na nútených prácach v Nemecku. Začal pracovať ako kreslič v Pov. strojárňach, na ochotnícke začiatky nadviazal v Divadelnom odbore Pov. strojární. Odtiaľ prešiel v r. 1948 na pozvanie do Armádného divadla v Martine. V r. 1956 - 1984 bol členom činohry SND v Bratislave. V Martine hral hlavné úlohy napr. v hrách Tartuff, Othello, Geľo Sebechlebský, Kubo, Jožko Púčik a jeho kariéra ai. V r. 1949 absolvoval debut vo filme Katka (r. J. Kádár). Spolu hral v 57 filmoch (12 zahraničných), 100 TV inscenáciách a 14 seriáloch. Vďaka originálnemu hereckému výrazu a hlasovému zafarbeniu vytvoril množstvo neopakovateľných postáv. Okrem toho vytvoril rad veľkých postáv vo filmoch: Statočný zlodej (1956), Obchod na korze (1965) - film získal Veľkú cenu na MFF v Cannes, Cenu newyorských kritikov a Oscara, Pacho hybský zbojník (1976), Kosenie Jastrabej lúky (1976), Tisícročná včela (1983, Zlatý fénix na MFF v Benátkach, nominácia na Oscara). Hral v mnohých TV a rozhlasových večerníčkoch pre deti, bol autorom rybárskych a hereckých humoresiek Herec na udici (1970), Herec nielen na udici (1974), ktoré si sám ilustroval, Za krásou a rybami. Pre deti napísal knihu Rybka Belička. Jozef Kroner bol výrazným prínosom pre národnú kinematografiu, divadlo, rozhlas i televíziu a patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej kultúry. V r. 2018 zvíťazil v ankete o najvýznamnejšieho slovenského herca 20. stor. V Martine je po ňom pomenovaná ulica na Ľadovni.

Zdroj: osobnosti.sk, foto: archív

Výrub stromov v Jahodníckych hájoch sa dá vidieť aj z trochu iného uhla Háje plnia aj iné, nielen hospodárske funkcie

Až o povedzme 20 rokov sa bude príchod k Múzeu slovenskej dediny zasa podobat' tomu z minulých rokov.

V posledných rokoch bojuje Slovensko s masívnym výrubom stromov a lesov. Bohužiaľ, tento jav neobišiel ani naše mesto a aj Martinčanov trápi stále viac ubúdajúcich stromov v oddychovej zóne mestskej časti Ľadoveň - v Jahodníckych hájoch.

Marína Gallová

Je preto legitímne pýtať sa, čo sa deje s Jahodníckymi hájmi. Kto povolil výrub? Je tento výrub legálny a nutný? (Pýtala som sa ako poslankyňa v rámci interpelácie.) Podľa informácie od mesta Martin stromy

Jahodníckych hájov takpovediac presluhujú. Sú vraj vysoko prestarnuté, napadnuté lykožrútom, podkôrnym hmyzom a plesňami. Ich výrub preto prebiehal po odbornom zhodnotení lesného hospodára a odsúhlasení závozom Štátne lesy Martin. Po odstránení drevín by mala byť celá plocha hájov očistená a do jedného roka by mala byť zrealizovaná výsadba nových ihličnatých a listnatých stromov, čím vznikne nový, mladý zmiešaný les, ktorý by mal byť odolnejší voči chorobám, ktoré sa tam prejavili v súčasnej dobe.

Otázkou nateraz zostáva, ako ďalej

s Jahodníckymi hájmi? Pozemky, na ktorých sa háje nachádzajú, sú súkromným majetkom fyzických osôb, pričom stromy a iné dreviny sú v správe Spolku bývalých urbarnalistov, pozemkové spoločenstvo Jahodníky Martin. To znamená, že Jahodnícke háje sú súkromný les, avšak nepochybne naplňujú významnú zdravotnú, kultúrnu a relaxačnú funkciu pre obyvateľov mesta a nahrádzajú chýbajúci lesopark v mestskej časti Ľadoveň-Jahodníky-Tomčany. Myslím, že by bolo vhodné pokúsiť sa vyhlásiť Jahodnícke háje za les osobitného určenia. Podľa zákona č. 326/2005 Z.z. (Zákona o lesoch) je lesom osobitného určenia prímestský či iný les

s významnou zdravotnou, kultúrnou alebo rekreačnou funkciou. Významný je aj fakt, že v lese osobitného určenia sa výrazne mení spôsob hospodárenia oproti bežnému hospodáreniu (možnosti výrubu a ťažby dreva) a uplatňuje sa najmä funkcia ochrany prírody, vodoochranná, rekreačná, kúpeľno-liečebná, protimisná, poľovná a výchovno-vzdelávacia funkcia. Jahodnícke háje nepochybne spĺňajú zákonné predpoklady stať sa významným chráneným kúskom prírody v rámci našej mestskej časti.

Autor, foto: Marína Gallová, poslankyňa MsZ

Symbolický pohľad na Jahodnícke háje: sú na rázcestí ?

Nielen Stred, ale celé mesto potrebuje zdravé „zelené pľúca“

Zmyslom rekonštrukcie Hviezdoslavovho parku bude urobiť ho „priateľskejším“ ku všetkým návštevníkom, vrátane detí a mamičiek

Mestská časť Stred je jadrom mesta, slúži všetkým obyvateľom i návštevníkom mesta. Preto má každý zámer, ktorý rieši niektorý problém centra, skoro vždy aj širšie súvislosti. Ja vychádzam v prístupe k potrebám MČ Stred zo svojho predvolebného programu, za ktorým si stojím a na plnení ktorého pracujem.

Park nie je len otázkou Stredu

Čo sa týka MČ Stred, ja mám o.i. zámer rekonštruovať Hviezdoslavov park. Od februára na tom pracujem už intenzívnejšie, spolupracujem s Útvárom hlavného architekta mesta. Tam som začal, aby som získal informácie ohľadom možnosti rekonštrukcie. Stretli sme sa aj s pani Uherovou, ktorá je autorkou súčasného stavu parku. A stále je nositeľkou autorských práv. Mám aj podporu pána primátora, aj ÚHA, kde veľmi aktívne diskutujem a riešim to s pani Luciou Gáborovou, ktorá má vyštudovanú záhradnú architektúru. Črtajú sa aj možnosti, ako zapojiť do projektovania rekonštrukcie študentov záhradnej architektúry z Nitry. Takže budeme sa snažiť skôr rozšíriť možnosti, ktoré park poskytuje návštevníkom, najmä v tej relaxačnej, zábavnej časti, a rekonštruovať súčasnú fontánu, aby bola bezpečnejšia. Cieľom bude aj rozšíriť detské zariadenia, aby slúžili širšiemu vekovému spektru detí. A treba myslieť aj na mamičky, ktoré tam budú s deťmi. Jeden altánok pri fontáne už bol zrekonštruovaný

a zatiaľ neslúži svojmu účelu. Celkove je v parku málo lavičiek.

Je to na dobrej ceste

Stretnutí bolo už od februára viacej. Jedným z nich bolo aj rokovanie s pánom Záborským a Adamkom z Turvodu, ktorých oslovil pán primátor a ktorí prisľúbili pomoc pri financovaní rekonštrukcii fontány. To všetko je rozpracované a rozdiskutované. Pred nami sú teraz dve hlavné úlohy: Chceme zapojiť aj občanov, aby aj oni povedali, čo v rámci našich reálnych možností, ktoré pri rekonštrukcii máme, v parku urobiť. Čo by mal poskytovať širokej verejnosti. Pripravujeme verejnú diskusiu, bude v septembri v kooperácii s Turč. galériou, ktorá bude organizovať veľkú akciu – stretnutie umelcov mesta. V rámci toho bude jeden blok venovaný aj rekonštrukcii Hviezdoslavovho parku. Je celkom možné, že by to mohlo byť aj priamo v parku. Chceme ta pritiahnúť čo najväčší počet ľudí, aby to vnímali, aby sa zúčastnili a zapojili. Veríme, že to má zmysel. Teraz bude ten správny čas vyjadriť sa. Táto rekonštrukcia by mohla byť väčším pilotným projektom v meste. Následne by sa mohli rekonštruovať ďalšie podobné priestory v meste a tu môžeme odskúšať aj niektoré nové postupy. Mám na mysli aj odskúšanie správcu parku, ktorý by sa staral o zeleň v ňom. Ak tam chceme mať kvalitnejší trávnik, na ktorý sa dá aj sadnúť, piknikovať, aby lákal

ľudí prísť a stráviť tam čas, tak sme uvažovali o správcovi – a ten by sa nielen staral 24 h o zeleň, ale aj o poriadok.

Druhou úlohou je zabezpečiť financovanie rekonštrukcie. Samozrejme, vždy je tu ešte možnosť, že sa rekonštrukcia Hviezdoslavovho parku nedostane medzi 5 – 6 celomestských priorit na najbližšie 1 – 2 roky, ale budeme hľadať možnosti, ako ju presadiť aspoň v nasledujúcich rokoch. Sledujeme aj výzvy z eurofondov, aby sme boli skoro úplne nezávislí od mestských financií.

Prostredie netvorí len zeleň

Nechcem, aby to vyznelo, že sa v mestskej časti Stred zaoberáme len Hviezdoslavovým parkom. Ľudia si už zrejme všimli, že sme z prostriedkov MČ zrekonštruovali chodník na Ul. J. B. Hroboňa. Zaoberáme sa aj zeleňou popri uliciach. V pokročilom štádiu prípravy je rekonštrukcia a rozšírenie parkoviska za ZUŠ na Mudroňovej ul., ktoré by sa malo začať budovať ešte v tomto roku. V časti pod amfiteátrom je veľký záujem o zriadenie parkovacích miest vo vnútrobloku. Rozmýšľame spojiť tu sily s predsedami SVB i občanmi a pripraviť návrh odstavných miest tak, aby sme zadržovali dažďovú vodu. Pred pár dňami sme zabezpečili nové prvky na detskom ihrisku.

Peter Buocik,
poslanec za Stred

Osobnosti

Jozef Cincik

Historik umenia, výtvarník, univ. profesor (* 8. 3. 1909 Clopodia, Rumunsko - † 28. 1. 1992 Danville, PA, USA) Jeho rodina pochádzala z Turca, v r. 1908-1914 žila v Sedmohradsku, potom sa vrátila a žila v Kláštore p. Zn. a Tmave. J. Cincik absolvoval právo na Karlovej univerzite v Prahe. Od r. 1932 pôsobil ako referent Umeleckého odboru MS a tajomník MS (od 1940) v Martine a riaditeľ Št. pamiatkovej ústavu pre str. Slovensko, študoval filozofiu a dejiny umenia na UK v Bratislave, kde neskôr prednášal. V MS bol iniciátorom, tvorcom a podporovateľom väčšiny matičných martin-ských podujatí. Organizoval výstavy umenia, pomáhal pri budovaní expozície v novej budove SNM na Malej hore, mal mimoriadnu zásluhu o založenie a vybudovanie tlačiarne Neografia, pričínal sa o novú grafickú úpravu matičných knižných edícií, ale i poštových známok a bankoviek. Bol spoluzakladateľom Slov. komorného divadla, autorom návrhov scény a kostýmov pre Fričov film Jánošík i Slov. spevokol. Karikatúrami prispieval do martinického humoristického časopisu Kocúr. Venoval sa aj fotografovaniu - zdokumentoval napr. ťaženie Slovenskej armády na východnom fronte. V Martine bol autorom myšlienky a koncepcie amfiteátra. V r. 1945 emigroval cez Taliansko do USA, kde pôsobil na vysokých školách a od r. 1949 ako samostatný výtvarník. Venoval sa aj knižnej grafike. Výnikol o.i. aj ako autor malieb a vitráží v 50 kostoloch a cirkevných stavbách v USA a inde, napr. aj v kaplnke Slov. ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, r. 1952 založil Slov. ústav v Clevelande. Je pochovaný na Národnom cintoríne.

Zdroj: Lexikon osobností Martina, sme.sk, slovenskzahranicie.sk, foto: archív Literárneho múzea SNK

Osobnosti

Anna Pivková

Organizátorka ženského hnutia (* 28. 6. 1835 Hybe - † 18. 2. 1921 Bratislava). Bola manželkou Ambróza Pivka (rodená Ballová) - advokáta a verejného činiteľa, signatára Memoranda a člena Memorandovej delegácie vo Viedni, zakladateľa a právneho zástupcu Maticy, námestníka Kníhtlačárskeho účasťníarskeho spolku, od roku 1863 čestný občan Martina. Matka Ivana Juraja Pivka (bankový úradník, za národnú činnosť za Rakúsko-Uhorska i väznený) a Vladimíra Vojtecha Pivka (advokát, funkcionár Oravskej a Litovskej župy, notár, v roku 1918 člen Slovenskej národnej rady). Anna Pivková absolvovala dievčenskú školu v Lipt. Hrádku. Po vydaji roku 1866 pôsobila v Martine, neskôr v Dolnom Kubíne, Jasenovej, Ružomberku a v Bratislave. Podporovala manžela v národnej a kultúrnej činnosti, sama sa angažovala najmä v ženskom národnom hnutí, roku 1869 bola spoluzakladateľkou a prvou predsedníčkou prvého, dodnes fungujúceho, slovenského ženského spolku - Živena. Zúčastňovala sa na príprave valných zhromaždení MS a od roku 1879 augustových slávností v Martine. V roku 1887 bola spoluorganizátorkou historickej výstavy slovenských výšiviek v Martine, najväčšieho kultúrneho podujatia na Slovensku po zavretí Maticy. Uverejňovala články o potrebe vyššieho vzdelávania dievčat, vyzdvihovala ich hrdosť a národné povedomie. V roku 1870 vydala v časopise Orol článok pod názvom O domácej výchove ženského pohlavia. Snažila sa o založenie vyššej dievčenskej školy v Martine, no v dôsledku nepochopenia, nepriazne, nedostatku financií a kvalifikovaných učiteľiek sa jej to nepodarilo.

Zdroj: Lexikón osobností Martina, foto: Literárny archív SNK

Bezpečnosť chodcov je viac ako plynulosť dopravy

Pozor si treba dávať na každom priechode pre chodcov (križovatka Jilemnického a Severná)

S poslankyňou za MČ Sever Zuzanou Vonsovou sme sa porozprávali o priechodoch, fontáne i parkoviskách.

V rámci výzvy Prezídia policajného zboru SR na zvýšenie bezpečnosti (priechody pre chodcov) požiadalo mesto o dotáciu zo štátneho rozpočtu. Experti vybrali sedem priechodov v Martine, ktoré budú nasvietené, ale ani jeden v mestskej časti Sever, kde bývajú aj fatálne kolízie aut s chodcami. Čo na to hovoríte?

Ako poslanci za Sever sme boli tým prekvapení. Nechceme spochybňovať rozhodnutia odborníkov, ale mrzí nás, že na priechody pre chodcov na Severe sa nič neušlo. Situácia na hlavnej ceste (Jilemnického ul.), ktorá rozdeľuje našu mestskú časť, je vážna. Zrazení chodci pribúdajú často z dôvodu, keď si nevšimnú, že

im pred priechodom nezastalo auto aj v druhom jazdnom pruhu. Žiaľ, vyskytli sa aj smrteľné prípady. Mali sme prísľub, že sa na priechody nainštalujú svetelné signalizačné gombíky, ktoré začnú blikat, keď chodec vstúpi na priechod. Každý rok sme ako poslanci konfrontovaní občanmi otázkou: „Čo ste tento rok urobili pre zvýšenie bezpečnosti dopravy na Severe?!“ Minulé volebné obdobie sme zjednosmernili výjazdovú cestu od Kozla, namalovali sa červené výstražné trojuholníky pred priechody a cesta na Severe bola zaradená do kategórie úsekov s častým výskytom dopravných nehôd. Každé štyri roky však počet aut na cestách stúpa o 20 percent, aj premávka cez Sever bude čoraz hustejšia a nebezpečnejšia pre chodcov. Semafor je pre chodcov, vodičom to síce obmedzí plynulosť dopravy, ale čomu dáme prednosť? Prosíme, aby to boli chodci.

Nová moderná fontána skrášila celý priestor v parku pri pamätníku „Pušky“. Ľudia ju radi navštevujú, ale v jej okolí je stále čo revitalizovať, aby oddychová zóna bola ešte prítiažlivejšou. Bude sa tu v najbližšom období niečo diať (nová dlažba a pod.)?

Minulé volebné obdobie sa investovali značné financie do fontány, ktorá je v týchto letných dňoch na Severe skutočným osviežením nielen pre deti. V jej areáli sa osadili ďalšie lavičky a doplnili sa detské prvky. Chodníky nie sú v dobrom stave, určite niektoré opravíme. Treba tiež rozhodnúť, čo bude so stĺpmi na loptové hry. Potrebná je aj revitalizácia stromov.

Na Severe majú pribudnúť nové parkovacie miesta pri základnej škole na Východnej ul. Budú sa stavať aj ďalšie parkoviská, napr. pri kostole?

Spomínaná lokalita dvoch základných škôl, ich telocvičňa, ako aj atletická dráha je dennodenne navštevovaná športovými Martinčanmi až do podvečerných hodín. Parkovisko je prašné, s nepevným podložením a čoraz hlbšími jamami. Naplánovaných je asi 45 miest. Verím, že toto volebné obdobie konečne vyriešime aj vybudovaním parkoviska na Východnej ul. (7 až 11), kde už desať rokov parkujú niekedy doslova na blate. Potrebujeme aj parkoviská na Bellovej, Východnej a Jilemnického ul. 2. Výstavba parkovísk pri kostole na Severe je v štádiu výkupu pozemkov.

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Fontána je príjemným osviežením najmä v letných horúčavách

Pri základnej škole na Východnej ul. sa vybudujú nové parkovacie miesta

Kaufland na Podhájí zrejme nebude

V tomto priestore malo byť obchodné centrum - ale s najväčšou pravdepodobnosťou nebude.

Na Podhájí sa už dlhšiu dobu hovorí o výstavbe obchodného centra na parkovisku medzi športovou halou a bývalými Strojárňami. Názory občanov (ako ukazuje aj naša anketa), sa rôznia. Či sa pokračuje v prípravách a aký je názor predsedu Výboru mestskej časti Podháj-Stráne na túto problematiku?

Tomáš Ignačák, poslanec MsZ:

„Aby som pravdu povedal, konkrétny projekt tejto predajne som zatiaľ nevidel. Podľa mojich informácií, však predložený projekt dostal

záporné stanovisko od Útvaru hlavného architekta, keďže je v rozpore s platným územným plánom. Táto lokalita je momentálne v územnom pláne definovaná ako plochy športovej vybavenosti, preto ak bude chcieť investor realizovať svoj zámer, je potrebná zmena územného plánu.

Požiadaval som zodpovedných pracovníkov MsÚ, aby som bol o prípadných ďalších rokovaniach o tejto akcii informovaný. Mój osobný názor (bez poznania hlbších súvislostí) je však skôr proti tomuto zámeru, najmä z dôvodu už teraz kritickej dopravy v týchto

miestach (železničné priecestie, úzky „Kamenný“ most). Preto by nebolo vhodné zaťažiť túto lokalitu ďalšou zvýšenou dopravou, najmä ak sa podobné prevádzky (Tesco, Lidl) nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti.“

Výbor mestskej časti sa už tiež problémom zaoberal a neodporučil tento investičný zámer. Podľa dostupných informácií z mestského úradu sa od konca minulého roka v tomto smere nič nezmenilo a zámer ostal „na bode mrazu“.

Autor, foto: (mbk)

Osobnosti

Milan Thomka Mitrovský

Maliar a spisovateľ (* 1. 7. 1875 Martin † 30. 10. 1943 tamže). Narodil sa v rodine pôvodom českého typografa Rudolfa Mitrovského a zemaniky z rodu Thomkovcov, bol manželom Oľgy, rod. Meličkovej, dcéry rektora J. Melička a sestry herečky Hany Meličkovej. Študoval na gymnáziách v Ban. Bystrici a Bratislave, v r. 1894-96 na Akadémii výtvarných umení v Prahe a 1896-98 v Mníchove, v r. 1898-1901 absolvoval študijný pobyt v Taliansku. Potom žil striedavo vo Viedni a Martine, po r. 1914 už len v Martine. V pôvodne ateliéri P. Sochána v centre Martina (za kohútovským fariarskym domom, dnes pri f. Digimat) sústredil bohémsky umelecký klub, spoločnosť „felibrov“ a neskôr s nimi udržiaval kontakt prostredníctvom tzv. „Listov bratislavským felibrom“, uverejňovaných v Národných novinách. Neskôr mal ateliér v II. budove MS na Mudroňovej ul. a napokon v jednom z Tatra domov na Kuzmányho ul. Ovplyvnilo ho najmä štúdium novovekého európskeho maliarstva a pobyt v Taliansku. Je pokladaný za jedného zo zakladateľov slovenského portrétného maliarstva. Je autorom mnohých portrétov významných osobností spisovateľov, výtvarníkov i politikov. Venoval sa aj tvorbe figurálnych kompozícií na motívy literárnych diel, filozofických i náboženských motívov. Venoval sa aj literárnej tvorbe, glosy a úvahy uverejňoval v Národných novinách a Slov. pohľadoch. Samostatne vydal spomienkové prózy Pani Heléne (v r. 1930 za ňu získal Štátnu cenu), Intonácie jari a Viola d'Amour. Samostatne vystavoval v r. 1943 a 1953, v Turč. galérii v r. 1990 a 2012. V Martine je po ňom pomenovaná ulica z Martina do Tomčian. Je pochovaný na Národnom cintoríne.

Zdroj: Lexikon osobností Martina, foto: archív Literárneho múzea SNK

Nové chodníky na Hollého ul.

Výmena plynových rozvodov a prípojok, ktorú robí na Hollého ul. na Podhájí podnik Slovenský plynárenský priemysel, priniesla občanom dočasne viaceré obmedzenia. No všetko je dočasou a výsledkom je kus nového kvalitného chodníka po ľavej strane ulice. V minulých dňoch plynári pokračovali v oprave chodníka aj po pravej strane. Viacerí obyvatelia ulice si pochvalovali kvalitu a dôslednosť pri rekonštrukcii povrchu chodníka.

Autor, foto: (mbk)

Po oboch stranách Hollého ul. majú občania nové chodníky.

Osobnosti

Ladislav Dobrovič

Podnikateľ (* 12. 7. 1845 Bratislava - † 22. 7. 1910 tamže). Bol bratom Idy Hurbanovej (manželky S. Hurbana-Vajanského). Študoval na ev. lýceu v Bratislave, pôsobil v Bratislave, Banskej Bystrici, r. 1889 založil so spolovníkmi fabriku na nábytok z ohýbaného bukového dreva („thonetky“) v Martine. Bol to jeden z prvých priemyselných podnikov s výraznou účasťou slovenského kapitálu. L. Dobrovič v ňom vykonával funkciu správcu. Zabezpečoval výstavbu objektov na vtedajšom okraji mesta (na bývalom smetisku), spolupracoval so Sporiteľňou a Tatrabankou v Martine, viedol aj rozbeh výroby v januári 1890. V r. 1890 bol zvolený i do výboru Tatrabanky. Už v prvom roku fungovania pracovalo vo fabrike priemerné 400 ľudí, ktorí vyrobili denne 500 stoličiek. Okrem domáceho trhu dodávala výroby aj do Nemecka, Veľkej Británie a Francúzska, neskôr sa sčasti preorientovala aj na domáci trh, zvýšila výrobu a presadila sa aj v USA, Austrálii a Afrike. Získala dobré postavenie na trhu, už štyri roky po vzniku získala na výstave vo Viedni zlatú medailu. Stoličky z Martina používal aj cisársky dvor vo Viedni, aj poslanci čs. parlamentu. V roku 1895 hrozil fabrike bankrot a dražba, firma bola zlikvidovaná a L. Dobrovič predal fabriku novej spoločnosti, ktorú založili martinské banky - Tatrabanka a Sporiteľňa. L. Dobrovič vlastnil aj vaňové a parné kúpele v Martine. Neskôr žil ako obchodný sprostredkovateľ a podnikateľ v Bratislave, kde vlastnil fabriku na výrobu z juty, konope a lisovanej slamy.
Zdroj: Lexikón osobností Martina, drevmag.com, designcabinet.cz, foto: Literárny archív SNK

Nevyužívanému a zanedbanému ihrisku vdýchnu život

Kedy bude toto športovisko obľúbeným miestom na loptové hry? Foto: lch

Jednou z hlavných priorit podpredsedníčky VMČ Košúty a členky mestskej rady Evy Kráľovancovej je revitalizácia nevyužívaného ihriska na Rázusovej ul. (pri výmeničke tepla).

Eva Kráľovancová

Toto ihrisko je už dlhé roky bez života. Plocha je ohradená len z jednej strany (ale pletivo je už za zenitom), má zanedbaný asfaltový povrch a ani staré poškodené basketbalové koše nie sú žiadnym lákadlom na športovú aktivitu. Poslančka MsZ v Martine Eva Kráľovancová (spolu so svojimi kolegami z Košút) to chce zmeniť. „Budem sa snažiť dotiahnuť túto

záležitosť až do konca, lebo je veľká škoda, že sa tento pekný priestor nevyužíva zmysluplne. Iniciovala som stretnutie s riaditeľkou ÚHA, aby vypracovali štúdiu na vytvorenie multifunkčného športoviska na loptové hry (futbal, basketbal, volejbal). Namiesto tvrdého asfaltového povrchu bude pre zdravie človeka navrhnutý prijateľnejší umeľý povrch. Okolie ihriska by sme vybavili vhodným mobiliárom. Napr. v areáli by bolo niekoľko lavičiek pre divákov, ale aj na odkladanie si svojich vecí. Myslím si, že po revitalizácii tohto priestoru sa multifunkčné ihrisko stane obľúbeným miestom na športovanie. Budú ho využívať občania, mládež a v rámci popoludňajšej činnosti aj žiaci ZŠ Hurbanova, ktorá sa nachádza neďaleko odtiaľ. O športovo-rekreačný areál (bolo by dobré ho

ohradiť a na noc aj zamykať) by sa staral vlastník – Správa športových zariadení mesta Martin. Neviem, koľko by realizácia tohto športoviska stála, ale po zrušení rekonštrukcie prístupovej cesty k ZŠ Hurbanova (minulý MsZ vyčlenilo na tento účel 80 000 eur) sú tieto financie v rezervnom fonde a mohli by sa dať použiť na dôležité investičné akcie v Košútoch. Napr. aj na toto ihrisko,“ poznamenala Eva Kráľovancová, ktorá sa dotkla ešte aj ďalšej aktuálnej témy. „Ohľadne prístupovej cesty k „Hurbanke“, dopravný inšpektorát tam vykonal obhliadku, je schválené dopravné obmedzenie (vyjazd budú mať povolený len zamestnanci školy, škôlky, návštevníci plavárne a dopravná obsluha), vyrába sa dopravná značka a od 1. septembra bude mestská polícia kontrolovať, či vodiči dodržiavajú túto zmenu v organizácii dopravy. Ak tieto opatrenia nebudú účinné, tak budeme trvať na osadení parkovacej zábrany (rampy), prípadne iných technických zariadení.“

Autor: Ľubomír Chochula

Ihrisko pri výmeničke tepla potrebuje nový impulz. Foto: lch

Šikovný delfín – vydarená plavecká súťaž pre prváčikov

Na ZŠ s MŠ Hurbanova sme 31. mája zorganizovali plaveckú súťaž pre žiakov 1. ročníka – Šikovný delfín.

Súťaže sa zúčastnili prváčikovia, ktorí navštevovali jednu hodinu plávania v rámci vyučovania jedenkrát týždenne počas celého školského roka. Súťaž podporilo mesto Martin. Získali sme finančné dotácie z komisie športu pri MsZ a zakúpili sme ceny pre všetkých plavcov. Gratulujeme všetkým umiestneným a tešíme sa na ďalšiu plaveckú súťaž v budúcom školskom roku.

Autor: Dagmar Beňová

Účastníci Šikovného delfína mali veľký zážitok. Foto: hur

„Motokros“, parkoviská, „kruháč“, lievik, cesta k veži a koľajničky

Na lúke v pozadí bola kedysi motokrosová trať, dnes je to všetko zarastené

Nové parkovisko oproti základnej škole už slúži svojmu účelu

Poslanecká „squadra“ za mestskú časť Záturčie (Tomáš Zanolit, Michal Uherčík, Martin Makovník a Róbert Gajdoš) sa snaží vykonávať svoj mandát zodpovedne s cieľom zlepšiť občanom život.

Záturčie kedysi nebolo také ako dnes. Za tých 39 rokov, čo v tejto mestskej časti žijem, sa toho veľa zmenilo. Zažil som Záturčie bez sídliska (autobusy MHD končili pri kultúrnom dome), s vlastným futbalovým ihriskom a lokalitou, kde sa každoročne konali preteky v motokrose. Pretekári jazdili na atraktívnej trati so samými stúpaniami a klesaniami. Odvtedy, ako tento areál zrušili, niekdajšia trať (plus celý kopček) zarastá húštinou a nie je tam ani stopy po motoristickej minulosti. Môže byť táto „zabudnutá“ lokalita v budúcnosti športovo-relaxačnou zónou s rôznymi atrakciami? Ktovie, možno sa na to perspektívne vypracuje projekt so zámerom sprístupniť oddychovú zónu „motokros“ verejnosti (bolo

by potrebné vykúpiť pozemky, vyklčovať celé územie, vybudovať potrebnú infraštruktúru a pod.). Možno by to stálo zato. Napr. kopček s priaznivým sklonom by mohol byť v zimných mesiacoch dobrým miestom na detské radovánky (sánky, boby).

Poslancov za MČ Záturčie však treba pochváliť za to, že sa snažia zlepšovať podmienky na parkovanie v tejto mestskej časti. Od júna tohto roku je realitou 36 nových kvalitných parkovacích miest na Ul. A. Stodolu oproti základnej škole, čím sa parkovacia kapacita na tomto mieste zdvojnásobila. Ja osobne by som chcel kruhový objazd na križovatke Záturčianska a Kalinčiaková ul., kde nedávno došlo k zrážke cyklistu s osobným autom. Na tejto križovatke je umiestnené zrkadlo (zo smeru od kaštieľa aj značka STOP), ale je to tam dosť neprehľadné. A kúsok odtiaľ na začiatku Kalinčiakovej ul. je na niekoľkých metroch nebezpečný lievik, cez ktorý jazdia nielen autá (zmestí sa tam iba jedno), ale aj cyklisti, hrozia tam kolízne situácie

s chodcami a matkami s malými deťmi. Možno by pomohlo vybudovať okružnú cestu (Kalinčiaková – Lazík). Ďalej, v súvislosti s iniciatívou postaviť na mieste bývalého a chátrajúceho vodojemu (okolie je už pekne vyklčované) vysokú vyhlídkovú vežu by nebolo zlé urobiť na Ul. Lazík novú asfaltovú cestu k tomuto cieľu (orieškom by bolo na 300 m úseku s max. stúpaním takmer 20 % vytrhať betónové dielce), ale aj s prístupovým chodníkom k veži. Róbert Gajdoš hovoril na júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva o tom, ako ich občania opätovne žiadajú vybudovať koľajničky cez zelený most ponad rieku Turiec zo Záturčia do Priekopy. Ale keďže je tam nejaký legislatívny problém, v akom sklone sa môžu umiestňovať koľajničky a či sa to tam vôbec dá, poslanec požiadal primátora mesta Martina Jána Danka o pomoc s riešením, aby sa občania s kočíkmi ľahšie dostali na most a z neho.

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Križovatka ulíc Kalinčiaková a Záturčianska je neprehľadná

Budú koľajničky na zelenom moste zo Záturčia do Priekopy?

Osobnosti

Miloš Vančo

politik, redaktor, publicista a právnik (* 4. 9. 1884 Martin - † 22. 1. 1970 Bratislava) – Študoval na gymnáziách v B. Bystrici, Prešove a Šoprone, právo v Kluzi. Od r. 1911 pôsobil ako advokátsky koncipient vo Zvolene a Martine, od 1914 samostatný advokát v Martine. V roku 1938-1939 (od decembra 1938 do marca 1939) minister spravodlivosti slovenskej autonómnej vlády, od roku 1952 pracovník Mäso priemyslu v Bratislave. V roku 1911-1912 zodpovedný redaktor Prúdiv, člen spolku a tvorca programu prúdistov, potom sa priklonil k martinskému centru a SNS. V roku 1918 člen Slovenskej národnej rady, po vzniku ČSR vedúci funkcionár SNS (1938-39 jej predseda), spolupracovník a neskôr zodpovedný redaktor a predseda konzorcia Národných novín v Martine, člen prípravného výboru na oživotvorenie MS r. 1919 a neskôr jej právny zástupca. V roku 1938 poslanec Národného zhromaždenia (mandát nastúpil ako náhradník po smrti A. Hlinku). Po roztržke so Šrobárom sa orientoval autonomisticky, bol za spoluprácu s HSLŠ, 1939-1945 poslanec slov. snemu. Po vypuknutí Slovenského národného povstania sa prestal angažovať v oficiálnych štruktúrach a pomáhal odboju. V r. 1948 odsúdený na 2 roky väzenia a väznený, neskôr znovu v súvislosti s procesom Viliama Žingora. Politicky a občiansky rehabilitovaný v roku 1969. Významný kultúrny pracovník, venoval sa aj ochotníckemu divadlu ako herec, prekladateľstvu a biblištie, zúčastnil sa na koncipovaní právnych noriem a na založení Právnického terminologického odboru.

Zdroj: Lexikón osobností Martina, foto: Literárny archív SNK

Osobnosti

Andrej Sokolík

Kultúrny pracovník, ochotník, redaktor a publicista, učiteľ (* 8. 2. 1849 Nem. Ľupča - † 5. 11. 1912 Budapešť). Študoval na gymnáziách v B. Štiavici, B. Bystrici a v Levoči, teológiu v Prešove a na univerzite v Bazileji. V r. 1900 absolvoval knihovnícky kurz v Budapešti. V roku 1877 prišiel na pozvanie do Martina, kde pôsobil ako učiteľ do r. 1907, súčasne v r. 1896-1908 redigoval Sborník a neskôr aj Časopis Muzeálneho slovo. spoločnosti, v r. 1908 na protest proti Apponyiho školským zákonom abdikoval a odišiel na odpočinok k dečre do Budapešti. Kultúrne bol činný najmä počas pôsobenia v Martine. Bol prvým tajomníkom Matice slovenskej, jej kustód a knihovník. Prekladal z nemčiny a ruštiny. V r. 1897 získal veľkú časť archívu z panstva Thurzovcov a Esterházyovcov z Bytče. Účinkoval ako ochotnícky herec a režisér už v Nem. Ľupči, vynikol však najmä v Slov. spevokole v Martine (1878-1903), bol spoluzakladateľ a vedúci činiteľ Knižničarskeho učastinárskeho spolku (1895-1908), pričom sa ako spoluiniciátor o postavenie Národného domu a I. budovy SNM. Za články v Národných novinách a národnú činnosť bol úradne perzekvovaný a väznený (r. 1908, v procese s 28 Martičanmi). Bol aj literárne činný, písal subjektívnu a prírodnú lyriku. Redigoval a vydával časopis pre školskú mládež Včelka, v ktorom aj sám publikoval. Preložil román Robinson Crusoe, vydal povesti S. Bodického. Uplatňoval moderné pedagogické metódy a formy. Bol vynikajúcim pedagógom, najmä vo výučbe slovenského pravopisu, predseda učiteľského spolku v Turci. V Martine je po ňom pomenovaná ulica (od Námestia SNP k amfiteátru).
Zdroj: Lexikón osobností Martina, partizanskalupca.com, foto: Literárny archív SNK

Prostredie Priekopy sa bude ďalej zlepšovať

Medňanského ulica dostane na veľkej časti nový koberec.

„Nová“ Medňanského ulica

V prvých júlových dňoch sa začala rekonštrukcia približne polovice zo 400-metrovej Medňanského ulice, kde sme už vlni rekonštruovali časť chodníkov. Je to významná, frekventovaná tepna, vedie ňou časť MHD smerom do Vrútok. Už dlhodobo bola po Kratinke hneď druhá v poradovníku. Z tohoto sa tešíme. Samozrejme, sú s tým spojené aj problémy, lebo obyvatelia ulice sa sťažovali na zhoršený prístup k ich domom. Vzhľadom na to, že v minulosti tam bývali kaluže, robí sa tam prídlažba - t.j. okraj vozovky popri obrubníku je vydláždený z betónových tvárnic, ktoré sú ideálne vyspádované a zabezpečujú odtok dažďovej vody do kanálových vpustí. Tam sa muselo frézovať hlbšie, takže vjazdy do dvorov boli problematické. To sa stretlo s oprávnenou kritikou obyvateľov, pretože sme to s nimi - ani mesto ani dodávateľ - neodkomunikovali. No to sme už ako poslanci vyriešili s kompetentným pracovníkom mesta: keď ju o to obyvatelia na základe súhlasu mesta požiadajú, dodávateľská firma im urobí väčší provizórny násyp a do polozenia prídlažby im tak umožní normálny vjazd do dvorov. No chceme týmto súčasne vyzvať obyvateľov, aby mali porozumenie a strpeli tie obmedzenia, ktoré sú spojené s rekonštrukciou tejto ulice. Je predpoklad, že Doprastav ukončí rekonštrukciu Medňanského ulice do konca júla.

Priecestie je zrelé na riešenie

V minulých dňoch sa uskutočnilo rokovanie k železničnému priecestiu z Kratinovej ul. (pri býv. Slováčpote) no Hasičskú ul. Zúčastnil sa tam aj zástupca Železníc SR. Veľmi sme si pochvaľovali ten provizórny chodník, prepájajúci Priekopu - kolónie popri žel. trati do Priekopy IV. a na Nákl. nádražie. No došlo tam k nehode, keď vodič nákl. auta - ktoré tam vôbec nemalo čo robiť - odbočoval smerom k SIM-u a ho vlak zachytil na priecestí. Našťastie nedošlo k zraneniam, no Železnice SR k tomu pristúpili radikálne: keďže táto neoficiálna cesta je v ochrannom pásme železníc, osadili na ňu betónovú zábranu.

Mnohí sa pýtali, prečo, tak tu je odpoveď: Lebo nie všetci ľudia sú schopní správať sa zodpovedne a rešpektovať pravidlá. Zo strany mesta to chceme doriešiť ešte aj dopravným značením, ale cesta už bude slúžiť už len pre cyklistov. No a, samozrejme, z mesta ide požiadavka na Železnice SR, aby dali na priecestie závary. Je fakt pravdou, že je to nebezpečné miesto.

Vylúčenie nákladnej dopravy

Toto opatrenie sme avizovali už dlho. Dopravné značky boli nainštalované, ale zároveň boli prekryté vzhľadom na protesty investorov, ktorí budujú bytové domy na Ul. B. Bullu a Ul. J. Š. Šikuru. Po dohode s dopravným inžinierom bude v krátkej dobe prekrytie značiek, ktoré smeruje celú nákladnú dopravu mimo obytnej zóny, konečne odstránené. Odborné stanovisko, ktoré nám poskytol, hovorí, že zákon pozná dočasné výnimky pre takéto prípady. Nie je pravda, že by nové dopravné značenie mohlo viesť k sankcionovaniu dopravcov alebo investorov pri stavbe bytových domov v Priekope. V najbližších dňoch bude teda nové dopravné značenie v celom rozsahu sfunkčnené a prostredníctvom mestskej polície a iných zložiek budeme stav kontrolovať.

Autor, foto: Peter Kašuba, predseda VMČ Priekopa

Spojovací chodník do Priekopy IV. slúžil všetkým, na nezodpovednosť jedného teraz doplatia všetci - okrem cyklistov.

Hazard v Martine už prekročil únosnú mieru

Na Severe vzniká nová herňa, proti ktorej sa zdvihla vlna odporu. Foto: Tch

Bude Martin ďalším mestom po Nitre, kde sa formou všeobecného záväzného nariadenia (VZN) zakáže hazard? Dotklo by sa to všetkých herní a kasín na území Martina, teda aj novej prevádzky v mestskej časti Sever.

Rozmáhajúci sa hazard v Martine trápi občanov už dlhšie. Pre poslancov a obyvateľov mestskej časti Sever bola poslednou kvapkou trpezlivosti nová herňa v objekte medzi ulicami Jilemnického a Rumunskej armády. „Nás, poslancov, o tom nikto vopred

neinformoval. O novej prevádzke sme sa dozvedeli, až keď oblepili výklady, čo je naozaj nemysliteľné. Nečudujem sa, že sa proti tejto herni zdvihla obrovská vlna odporu medzi občanmi na Severe, kde je už päť kasín. Už len čakám, kedy Sever dostane prezývku gamblerská štvrť. Za účelom hľadania východísk z tejto kritической situácie a komplexného riešenia problému som sa hneď stretol s primátorom mesta Jánom Dankom, ktorý dal bezodkladne preveriť celú vzniknutú situáciu a prisľúbil, že v tomto smere bude v rámci zákonných možností okamžite konať. Jedným z možných

návrhov, nakoľko mesto Martin nemá konečné slovo v udeľovaní licencií, ale príslušné ministerstvo, je prijatie všeobecného záväzného nariadenia (VZN) o zákaze hazardu na území mesta Martin, “ priblížil bezprostredné kroky a priebeh stretnutia predseda VMČ Sever Jozef Krištoffy, ktorý na stretnutí s primátorom ešte žiadal, aby boli v kritických hodinách počas piatkov a sobôt posilnené hliadky mestskej polície v blízkosti herní. „Licencie na tieto prevádzky vydáva ministerstvo financií maximálne na dva roky, ale ak by mestske

zastupiteľstvo schválilo VZN o zákaze hazardu, už by sa žiadna ďalšia licencia nemohla vydať. Keď petíciu za zrušenie hazardu, ktorá sa bude realizovať počas leta, podpíše 30 % oprávnených voličov, t. j. okolo 14 000 občanov, dalo by to poslancom, ako voleným zástupcom, právne nenapadnuteľný mandát na presadenie tohto zámeru. Mesto by síce prišlo zhruba o 300 000 eur na dani z hazardu, čo je približne 0,7% rozpočtu, ale tieto peniaze by sme sa pokúsili nahradiť inými zdrojmi príjmu,“ upresnil situáciu a nasledovný postup primátor mesta Ján Danko.

K uvedeným faktom treba tiež brať do úvahy množstvo sekundárnych nákladov spojených s liečením závislosti, sociálnymi prípadmi hráčov, ktorí skončia na ulici, vandalizmom, kriminalitou či negatívnym vplyvom na mladistvých, nakoľko sa tieto herne nachádzajú pri základných školách. Nechceme mať predsa nasledujúcu generáciu závislých hráčov, ale zdravých, zodpovedných a vzdelaných mladých občanov, ktorí budú viesť naše mesto ďalej.

Je to na občanoch, a potom na poslancoch, ako sa rozhodnú, či aktívne pristúpia k riešeniu situácie, ktorú majú doslova pod oknami a hazardu definitívne odzvonila.

Slovný ping-pong ohľadne prístupovej cesty k škole

Obyvatel'ka Košút I Eva Klimčáková (Hodžova ul. č. 12) sa vo svojom vystúpení na júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva dotkla problému, ktorý by mal byť z jej pohľadu už vyriešený.

„Od nášho stretnutia s primátorom mesta sa problém, o ktorom sme informovali (a bol aj medializovaný), nevyriešil. Preto sme prišli medzi poslancov, aby nám dali návod, ako si máme, my – obyvatelia Hodžovej ul. (konkrétne bytového domu 10 a 12) – zlepšiť kvalitu života a životné prostredie, keď nám z oboch strán denno-denne popod okná jazdia autá smerom k ZŠ Hurbanova a na plaváreň. A tým nám zneprijemňujú život. Pýtam sa, prečo vodiči nevyužívajú záchytné

parkovisko pri futbalovom ihrisku s kapacitou približne 70 miest? Ako je možné, že autá majú na komunikácii k škole povolený vjazd, pričom neraz ohrozujú žiakov a chodcov? Táto časť by mala slúžiť deťom a občanom ako oddychová zóna. Dokedy budeme trpieť nečinnosť zodpovedných pracovníkov, aby tento problém vyriešili k spokojnosti občanov, ktorí v petícii žiadali, aby bol vjazd áut do areálu školy a na plaváreň zrušený?“ povedala Eva Klimčáková. Na tieto slová zareagoval primátor mesta Ján Danko: „Na dané miesto som poslal pracovníkov mesta, aby preverili súčasný stav. Informovali ma, že sa boli na aktuálnu situáciu pozrieť. Takže nie je pravda, že sa nič neurobilo. Ale je to komplikovanejšie, určite to nepôjde vyriešiť za týždeň či mesiac.“

Predseda VMČ Košúty Tibor Adamko dodal: „Petícia nespokojných občanov proti rekonštrukcii cesty k ZŠ Hurbanova bola úspešná. Keďže obavy „petičiarov“ boli opodstatnené, VMČ Košúty sa s ňou stotožnil, lebo ako volení zástupcovia sa snažíme vyhovieť občanom. Čiže táto investičná akcia bola zrušená. Terajšia komunikácia zostane v pôvodnom profile, ale budú na nej určité obmedzenia a iný režim dopravy, aby sa zabránilo veľkej koncentrácii áut na malom priestore. Zákaz vjazdu bude platiť pre všetky motorové vozidlá, okrem zamestnancov školy a návštevníkov plavárne. Ale všetko trvá nejaký čas, nikto nemôže chcieť, aby dopravný inšpektorát vykonal obhliadku hneď na druhý deň. Takisto sa nedá z večera

na ráno vyrobiť dopravnú značka. Celú situáciu budeme monitorovať a vyhodnocovať. Od 1. septembra by sme chceli v spolupráci s mestskou políciou spustiť kontrolnú akciu, či vodiči dodržiavajú dopravné obmedzenia. Krajným riešením by bolo osadenie technickej zábrany, ale dúfam, že k tomuto kroku nebudeme musieť pristúpiť. Rodičia žiakov sú informovaní, aby využívali záchytné parkovisko pri futbalovom ihrisku Fomatu, odkiaľ to nie je k škole ani sto metrov. Občania sú naši partneri, snažíme sa všetko robiť v ich prospech, pomôcť im aj v tejto veci, ale celý proces sa nedá urýchliť, ani to vyriešiť okamžite.“

**Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula**

Škola je úspešná v ekologických aktivitách, ale aj v športe

Riaditeľka školy Jaroslava Paulovičová vo svojej kancelárii

Pred novou riaditeľkou Základnej školy na Ul. Jozefa Kronera 25 v Martine Jaroslavou Paulovičovou, ktorá pôsobí v školstve 22 rokov, stojí niekoľko výziev. Aké ciele si vytýčila, aj o tom je náš rozhovor.

Motto: „Chut' k práci je prvou pomôckou k úspechu, vytrvalosť druhou.“

Čo chcete zlepšiť v oblasti výchovy a vzdelávania?

V nasledujúcom období budem klásť dôraz na vychovávanie žiakov, aby dokázali slušne vyjadriť a zdôvodniť svoje názory, aby mali zdravé sebavedomie a mohli uplatňovať svoje poznatky, vedomosti a skúsenosti v reálnom živote. Je toho viac, čo chcem spolu s celým kolektívom urobiť. Napr. získať účasť v projekte e-Twinning a účasť v medzinárodných projektoch Erasmus +, vytvoriť žiacki parlament, vydávať školský časopis, zriadiť školskú knižnicu spolu s relaxačnou miestnosťou, podporovať rovesnícke vzdelávanie, ako aj

vytvárať podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálno-výchovnými potrebami v úzkej spolupráci so školským špeciálnym pedagógom. A v neposlednom rade podporovať projekt Zelená škola, v ktorom sme štvrtýkrát získali certifikát medzinárodného projektu, s ambíciou naďalej rozvíjať vzťah detí k ekológii. Naša škola je menšia, nachádza sa na sídlisku Ladoveň, ale v peknom prostredí, z ktorého veľa čerpáme. Oceňujem, že žiaci pristupujú k projektu Zelená škola veľmi pozitívne a zodpovedne. Každé dva roky je iná téma. Predtým bola doprava, teraz je to separácia odpadu. Žiaci si osvojili to, aké dôležité je triediť odpad, ktorý potom separujú aj doma. Samozrejme, v týchto aktivitách budeme pokračovať. Radi by sme vytvorili „Ekoškolu“, kde by žiaci dokázali ekologicky myslieť na základe zážitkového učenia.

Aké ďalšie úlohy vás čakajú?

V interiéri školy teraz prerábame žiacke toalety. Rekonštrukciu

sociálnych zariadení, ktorá by mala byť skončená do konca júla, realizujeme s finančnou podporou mesta Martin, za čo ďakujeme. Potrebujeme aj zatepliť naše budovy, začať s tepelnou izoláciou vonkajšieho pláštá všetkých troch objektov školy. Plánujeme vytvoriť oddychové centrá na chodbách i v školskom areáli s využitím kreativity pedagogických zamestnancov, priateľov školy a samotných žiakov. Sedenie z paliet, ktoré vyrobili žiaci na technickej výchove, chceme mať nielen na chodbách, ale aj v okolí školy, v budúcej zóne oddychu. Exteriér je veľkou výzvou. Súčasné trávnaté ihrisko s brámkami už nespĺňa požadované kritériá, preto by sme ho radi prebudovali na multifunkčnú hraciu plochu na loptové hry. Verím, že na to zoženieme financie, či už z mesta, alebo prostredníctvom vypracovaných projektov cez rôzne granty a nadácie. Nevzdali sme sa ani myšlienky zriadiť v okolí školy workoutové cvičisko s fitness prvkami, ale aj v tomto prípade musíme najskôr zabezpečiť financovanie projektu. Okrem toho, už onedlho bude v našom školskom areáli nová pumtracková dráha, ktorá rastie z iniciatívy slovenského reprezentanta a niekoľkonásobného majstra SR v bikrose, Martinčana Filipa Čillíka, ktorý je aj predsedom komisie bikrosu (BMX) Slovenského cyklistického zväzu. On v minulom školskom roku viedol u nás záujmový krúžok. Bol to v podstate pilotný ročník pre menšie deti so zameraním viac-menej na pohybovú prípravu, ale od septembra by už žiaci mali pod jeho vedením cvičiť na novej dráhe.

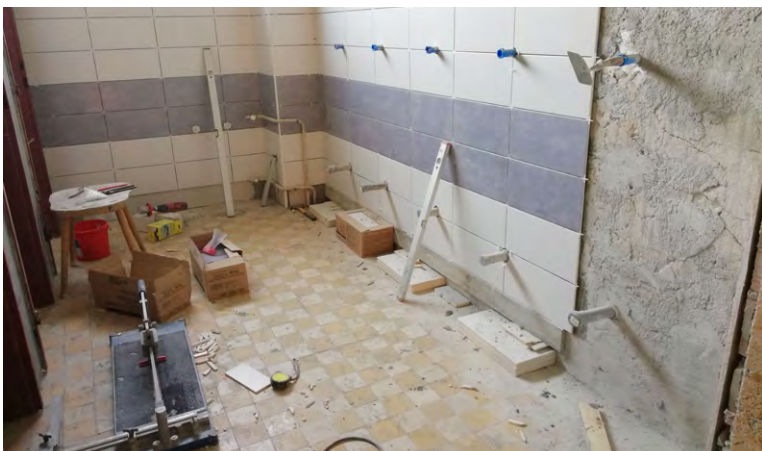
Čo ďalšie by ste ešte mohli vyzdvihnúť?

Sme škola zameraná na šport. V školskom vzdelávacom programe máme v každom ročníku o jednu hodinu telesnej výchovy viac ako stanovuje štátny vzdelávací program. Čiže nie dve hodiny týždenne, ale tri, čo potom vidieť aj na tom, že naši žiaci dosahujú dobré športové výsledky na rôznych súťažiach. Novinkou je, že v prvom júlovom týždni sme na škole premiérovu zrealizovali letný školský klub pre deti, ktoré s vychovávateľkami chodili na výlety do blízkeho okolia. Osvedčilo sa to. Dúfam, že sa to stane tradíciou a budeme v tejto iniciatíve pokračovať každý školský rok. Rada by som ešte vyzdvihla veľmi dobrú spoluprácu s rodičmi, ako aj to, že na škole sme dobrý kolektív, v ktorom sú kreatívni a zanieteni pedagógovia. Vážim si, že mám ich dôveru. Samozrejme, chceme tiež zveľaďovať spoluprácu s mestom Martin, mestskou časťou Ladoveň-Jahodníky-Tomčany, ako aj spolupracovať s MŠ Jozefa Lettricha (formou spoločných aktivít).

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Ekologické aktivity majú zelenú, z čoho má radosť aj riaditeľka školy

V interiéri školy sa rekonštruujú žiacke toalety

V minulom šk. roku sa žiaci učili základy BMX v telocvični, od septembra budú cvičiť na pumtrackovej dráhe

Raper Kali má k Martinu špeciálny vzťah a kariéru ešte nezavesí na klinec

Kali pred svojím vystúpením v Martine s fanúšikmi

V živote úspešného rapera Kaliho (a hrdého otca dcérky) je už rodina na prvom mieste, nie hudba, ale tento obľúbený spevák ešte stále rozdáva radosť svojim fanúšikom. Tak ako 12. júla na koncerte na Divadelnom námestí v Martine. Pri tejto príležitosti sme s ním urobili rozhovor pre MN.

Ako interpret vystupuješ na rôznych miestach, v rôznych mestách. Aký máš vzťah k Martine?

Kedysi som mal Martin rád ako všetky ostatné mestá, ale teraz je to niečo viac, lebo moja žena má v Martine rodinu. Má tu krstnú a pod., myslím si, že odtiaľto bola aj jej starká, ktorá už zomrela. Rodina mojej ženy je už aj moja rodina, preto mám k Martine špeciálny vzťah.

Po narodení dcérky sa tvoj život zmenil, zostáva ti dosť času na koncerty a tvorbu?

Cestovanie je síce dosť náročné, ale

našťastie sú koncerty cez vikend a vo večerných hodinách, tak sa to dá zvládnuť. Väčšinou odchádzam z domu, keď malinká už ide spať, alebo už ma tak veľmi nepotrebuje. O to viac sa potom cez týždeň snažím rodine vynahradiť tú moju neprítomnosť, venujem sa jej naplno. Všetky aktivity, ktoré som mal, čo sa týkalo práce, som prenechal niekomu inému. Ten to robí za mňa a ja som s rodinou.

To kvôli rodine uvažuješ o konci kariéry?

Uvažoval som a stále to mám v hlave, ale nie je to len kvôli rodine. Hovoril som o tom vtedy, keď som si nevedel predstaviť, ako to budem stíhať, keď si založím rodinu, ale zistil som, že ak máte okolo seba tých správnych ľudí, dá sa to zvládnuť. O konci kariéry som premýšľal aj preto, že som bol unavený z toho večného cestovania, každý vikend sme boli niekde na koncerte, plus sa nahrávali albumy, čiže som nad pesničkami trávil veľa času a nemal som si kedy poriadne oddýchnuť.

Ale na Slovensku si nemôžete dať rok pauzu a potom sa vrátiť späť. Ak zídete z očí, zídete z mysle a v tom prípade by bol comeback už zložitý. Chcel som skončiť, ale odložil som to. Nielen kvôli fanúšikom. Želám si, aby ma moja dcérka zažila na pódiu. V období, keď už bude vnímať, čo robím. Takže ešte nekončím, posunul som to na neurčito a za pochodu uvidím, ako sa budem cítiť. Či dám kariéru zbohom, alebo budem pokračovať. Ak budem pokračovať, tak určite v menšom rozsahu. To znamená, že nebudem toľko tvoriť, budem robiť niečo pre fanúšikov, ale už to nebude také progresívne a v takých obrovských intervaloch. Zmenili sa mi priority, rodina je na prvom mieste, nie hudba.

Keď sa raz rozhodneš zavesiť umeleckú činnosť na klinec, nebudú ti chýbať fanúšikovia?

Ako som spomínal, neplánujem rázne ukončenie kariéry, ale ak fanúšikovia prestanú chodiť na moje koncerty, potom jednoducho budem musieť skončiť. Trochu som síce poľavil, vlani o tomto čase som mal vonku osem klipov, teraz sú to iba dva, ale čo sa týka koncertov, idem

stále v dobrom tempe. Ak raz naozaj skončím, určite mi fanúšikovia budú chýbať, pretože, ten, kto to nezažil, nevie, čo to je. Každý koncert ma nabije neskutočnou energiou, z ktorej potom čerpám veľmi dlhú dobu. Samozrejme, viem, že jedného dňa tie svetlá zhasnú. Bude mi za tým ľúto, ale na druhej strane, doma už mám dcérku a ženu, ktoré milujem. Mám krásne rodinné zázemie, takže ani po skončení kariéry neupadnem do nejakých depresí.

Keby sa dal čas vrátiť späť, urobil by si niečo inak?

Keby som urobil niečo inak, tak by som nebol na koncerte v Martine, nemal by som krásnu a zdravú dcérku i ženu, nemal by som ten život, ktorý mám, za čo som vďačný. Všetky moje prešľapy, chyby a pády mali nejaký zmysel, lebo ma dovedli tam, kde som. Nemenil by som nič. Áno, spätne, keď sa na to pozerám, je niečo, čo by som urobil inak, nejaké chyby by som už nezopakoval, ale len za predpokladu, že sa dostanem do tohto bodu. Neurobil som nič také zlé, že by som to musel ľutovať celý život.

Divadelné námestie na koncerte Kaliho praskalo vo švíkoch

Sympatické posolstvo pre fanúšikov

Čo by ste ešte mali vedieť o 36-ročnom spevákovi vystupujúcom pod umeleckým menom Kali? Túto prezývku má od malička, je odvodená od jeho krstného mena Koloman (tak sa volal jeho otec i dedo) a zdedil ju po svojom otcovi. Od februára 2019 dostal jeho život nový rozmer. Narodila sa mu dcérka, ktorá mu robí

veľkú radosť. Otcovstvo mu síce nezmenilo pohľad na hudbu, ale témy a texty piesní prispôsobuje tomu, čo žije. Inšpiráciu berie zo života a jeho tvorba je o pocitoch a emóciách, ktoré prežíva. Je sympatické, že sa nesnaží nasilu dávať nejaké odkazy svojim fanúšikom, ale vysiela signály, aby ľudia boli k sebe dobrí, mali sa radi, zastávali správne hodnoty

a nešírili okolo seba nenávisť. V porovnaní s klubovými vystúpeniami má radšej letné akcie (napr. také, ako bol koncert na Divadelnom námestí, ktorý zorganizovala Kultúrna scéna Martin), viac si to užíva vonku na čerstvom vzduchu, najmä, ak príde veľa fanúšikov. Ako hovorí s úsmevom na perách o sebe, rap si vybral z toho dôvodu, že

nevie spievať. Túto hudbu začal robiť preto, že sa chcel nejakým spôsobom vyjadriť, čo sa mu dokonale podarilo. Patrí medzi najobľúbenejších raperov na Slovensku.

Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula
Foto: Matej Tylka

Na slovíčko s Lýdiou Moricovou, riaditeľkou Kultúrnej scény Martin Aj tento rok máme novinky

Jedným z tradičných podujatí Kultúrnej scény, mestskej organizácie, je Deň detí. Splnil aj tento rok očakávania malých a veľkých divákov?

Každý rok sa snažíme o to, aby sme zaujali niečím novým pri rôznych podujatiach, ktoré pripravujeme. Deň detí sme koncipovali pre vekovú kategóriu od najmenších po tínedžerov. Divadelné námestie v úvode ožilo divadelným predstavením pre deti, potom pokračovali vystúpenia martinských tanečných klubov a folklórnych súborov a záver patril Majkovi Spiritovi. Oživiť Hviezdoslavov park kultúrnymi podujatiami, to sme vyskúšali ako novinku práve na Deň detí. Klauniáda, divadielko, hry, atrakcie a hlavne minizoo, tým

sme potešili malých návštevníkov. Je to úžasná oddechová zóna a je veľká škoda tento priestor v letných mesiacoch nevyužiť na organizovanie žánrovo rôznych podujatí.

Osobne nás potešil veľký záujem o pripravované podujatie hlavne na sociálnych sieťach, považujeme to za ocenenie našej práce. Potešilo nás počasie a pocit, že sme všetkým „primiesli“ po dlhej zime pekný deň. ☺

Kultúrne leto. Aký program ste pre Martinčanov a nielen pre nich pripravili?

Kultúrne leto sa vždy spájalo hlavne s akciami na Divadelnom námestí. Tento rok sme pripravili podujatia i v netradičných priestoroch, napríklad v záhrade Turčianskej galérie budú dvakrát znieť populárne

diela klasickej hudby v podaní interpretov brnenskej filharmónie. Priestor pred Slovenským národným múzeom bol priam výzvov na usporiadanie tanečnej elektronickej hudby v podaní známych Emtydee & Gombo. Zaujímavosťou je, že vo svete sú takéto podujatia organizované pri kultúrnych pamiatkach alebo i priamo v nich považované za formu ich zviditeľnenia a hlavným zámerom je priblížiť históriu, najmä mladým ľuďom, aj týmto spôsobom. Rozprávkové nedele – tie sme naplánovali v práve už spomínanom Hviezdoslavovom parku a na námestí na Severe. Prvú sme „odštartovali“ minulú nedeľu. Myslíme si, že po pozitívnych ohlasoch zorganizujeme podujatia pre mladé rodiny s deťmi

každé leto. Samozrejme, nezabudli sme ani na dychovky, ktoré majú svojich tradičných poslucháčov na námestí na Severe a Bažant kinematograf na Divadelnom námestí. O všetkých pripravovaných podujatiach sa môžu Martinčania dozvedieť z dostupných médií, citylightov, výlepných plôch a z našej web stránky www.kultura-martin.sk a <https://www.facebook.com/kulturavmartine>.

Ako by ste zhodnotili doteraz uskutočnené podujatia Kultúrneho leta?

Začiatok Kultúrneho leta patril na Divadelnom námestí latino štýlu – predstavil sa známy Eusebio s Vivas dance group a nemenej známi DJ Drozd'o & Demex. Myslíme si, že pre všetkých to bol veľmi príjemný večer, práve o tom leto má byť. ☺ V piatok patrilo námestie DJ EKG, tanečnej skupine Shakers a hlavne populárnemu rapperovi Kalimu. Počasie nám prišlo, atmosféra bola úžasná, o čom svedčí aj návštevnosť – na akcii sa zúčastnilo minimálne tisíc fanúšikov. Čo viac si môžu organizátori priať? ☺

A na čo sa ešte máme tešiť?

Do povedomia dávame vystúpenie martinskej kapely Homosapiens, s ich úžasnými letnými hitmi a tešíme sa na večer s kapelami Eufory, Shock band a najmä Queenmaniou. Všetkých srdečne pozývame.

**Autor: (ksb),
foto: Matej Tylka**

Kultúrna scéna

MARTIN

MARTIN

KULTÚRNE LETO 2019

www.kultura-martin.sk

19:00	HOMOSAPIENS	MARTIN DIVADELNÉ NÁMESTIE	19.7.2019
15:00 - 19:00	ROZPRÁVKOVÁ NEDEĽA DIVADELNÝ REBRINIAK DIVADLA Z DOMČEKA, TÁBOROVO ○ DIVADELNÝ REBRINIAK DIVADLA Z DOMČEKA (BÁBKOVÉ PREDSTAVENIA) ○ TÁBOROVO – SVET PLNÝ ZÁŽITKOV (HOJDACIA SIETĽ A HRY PRE DETI)	MARTIN HVIEZDO- SLAVOV P A R K	21.7.2019
20:00	HUDBA V ZÁHRADE POPULÁRNE DIELA KLASICKEJ HUDBY INTERPRETOV BRNENSKEJ FILHARMÓNIE	MARTIN TURČIANSKA GALÉRIA	26.7.2019
21:00	BAŽANT KINEMATOGRAF ○ 2.8.2019 TERORISTKA ○ 3.8.2019 TRABANTOM TAM A ZASE SPÄŤ ○ 4.8.2019 HASTRMAN ○ 5.8.2019 ŽENY V BEHU	MARTIN DIVADELNÉ NÁMESTIE	2.8.-5.8.2019
15:00 - 19:00	ROZPRÁVKOVÁ NEDEĽA TVORIVÉ DIELNE, TÁBOROVO, KLAUN A ŽONGLÉRSKY WORKSHOP ○ TÁBOROVO – SVET PLNÝ ZÁŽITKOV ○ „NE??BUĎ MALÝ, NE??ROB CIRKUS!“ (CIRKUSOVÝ, ŽONGLÉRSKY WORKSHOP, CHODÚLE, ANIMÁCIE V PRIESTORE, BALAN. HRY A AKTIVITY) TVORIVÉ DIELNE (HERNÁ, POHYBOVÁ ZÓNA, SÚŤAŽE PRE DETI) ○ 15:30 – 16:15 KLAUN ADYNO (NONVERBÁLNA KLAUNIÁDA)	NÁMESTIE NA SEVERE	4.8.2019
19:50	MULTIŽÁNROVÝ VEČER ○ ZNÁME DIELA KLASICKEJ A POPULÁRNEJ HUDBY V PODANÍ SLÁČIKOVÉHO KVARTETA ARCHÍ DI MORAVIA ○ D# PIPL ARAUND - ELEKTRONIKA / IDM / JAZZ (ELEKTRONICKÁ HUDBA HRANÁ NAŽIVO, OVPLYVNENÁ JAZZOM, ROCKOM A APHEXOM TWINOM) ○ ADAPTÍVNY DJ	MARTIN TURČIANSKA GALÉRIA	9.8.2019
20:00	HORY A MESTO - NOC HORSKÝCH FILMOV	MARTIN AMFKO	10.8.2019
17:30	DYCHOVÁ HUDBA BYSTRÍČKA	NÁMESTIE NA SEVERE	11.8.2019
18:00	EUFORY, SHOCK BAND, QUEENMANIA	MARTIN DIVADELNÉ NÁMESTIE	16.8.2019
18:00	EMTYDEE & GOMBO	MARTIN SCHODY POD SNM	23.8.2019
17:00	SPEVÁCKA SKUPINA LÚČ, DH MAGURANKA	NÁMESTIE NA SEVERE	25.8.2019
RÔZNE	SCÉNICKÁ ŽATVA	RÔZNE	28.8.-1.9.2019

Informačná podvýživa škodí všetkým – občanom i mestu

Martin Kalnický

MESTSKÉ NOVINY vychádzajú viac než dva roky a občania si už na ne zvykli. Dožadujú sa ich, obracajú sa na ne s podnetmi, hľadajú v nich informácie, dokonca niekedy formulujú svoj podnet na nedoručenie našich novín ako „sťažnosť“. Toto všetko akceptujeme, svojim

spôsobom nás to teší. A zaväzuje. No zároveň nám ukladá „povinnosti informovať“, ktoré – zo zákona - nemáme. Robíme to v rozsahu svojich síl a z pocitu profesionálnej povinnosti.

No zákon (napr. Ústava SR a Zákon o obecnom zriadení) ukladá informačné povinnosti orgánom moci a obciam a ich orgánom, vrátane poslancov. Konkrétne? -

„**Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.**“

A ďalej: „Poslanec je povinný na požiadanie informovať voličov o

svojej činnosti a činnosti obecného zastupiteľstva.“

Pravdou je, že od februára mesto nezverejňuje v MESTSKÝCH NOVINÁCH žiadne informácie pre občanov a neprispieva na vydávanie MESTSKÝCH NOVÍN ANI CENT. Občan nájde informácie na webových portáloch, v mestskej televízii, sporadicky v iných tlačných médiách, ale nie systematicky a pravidelne. Žiadne z týchto médií nie je dostupné tak všeobecne a tak bez podmienok (napr. technických) ako MESTSKÉ NOVINY.

Mesto sa, prirodzene, môže rozhodnúť, akou formou bude

občanov informovať – no nemalo by pri tom diskriminovať žiadnu skupinu občanov. Môže aj vydávať vlastné noviny – ako odznel pred pár mesiacmi na zastupiteľstve návrh – ak je to výhodné a ak je to v súlade so zásadou používať majetok (financie) mesta hospodárne, účelne a pre všetkých občanov. Návrh na vlastné noviny, údaje, vznikol, no dodnes nebol prerokovaný v orgánoch mesta. MESTSKÉ NOVINY vychádzajú ďalej napriek minimálnej spolupráci a žiadnej finančnej podpore mesta. Podobne ďalšie noviny v Martine. Plníme tým informačné povinnosti – mesta...

Martinské cesty k občianstvu – aj cez komunitu a dobrovoľnícku prácu

Michal Beňadik

známe; tiež celé desaťročia. Aj riešenia. A oboje - tak príčiny ako aj riešenia - sú desaťročia prehladané. Samozrejme, negatívne pôsobia aj nenaplnené očakávania a opako-

Martinská komunita je dlhodo- bo, viac než polstoročie! - nehomo- génna, rozglejená, nesú- držná... Príčiny sú viacmenej

vané sklamanie po spoločenských zmenách pred tridsiatimi rokmi. Výsledkom je pasivita značnej časti občanov, nezaujímajú o veci verejné. Občan je v istom zmysle viac než obyvateľ. Občan je človek, ktorý v meste nielen býva, ale aj žije, zaujíma sa o dianie, problémy, žiada informácie, vysvetlenia, ale aj dáva návrhy. Zapája sa do riešenia problémov, ktoré sa ho dotýkajú. V Martine je niekoľko príkladov, keď sa občania nielen dožadujú, ale aj ponúkajú - napr. dobrovoľnícku prácu. Prejavilo sa to rôznymi organizátorskými aktivitami v sociálnej oblasti, ale napr. aj pri výsadbe v Jahodníckych hájoch,

pri údržbe zelene na Ladovni, pri revitalizácii Horičky v centre či na Severe ... Komunita sa utužuje a spolupracuje pri tzv. Dňoch mestskej časti na Podháji-Stráňach, v Košútoch, Priekope i Záturči. Objavili sa snahy preniesť časť práce pri drobných úpravách prostredia a jeho údržbe na občanov a výbory mestskej časti, dať im na to i potrebné nenáročné technické zariadenia a využiť ochotu občanov prebrať zodpovednosť za bezprostredné okolie svojho bydliska. Tak ako to bežne vidíme pri predzáhradkách rodinných domov, ale aj záhonoch pred bytovými domami.

Samozrejme, treba to domyslieť, zabezpečiť odbornosť a bezpečnosť práce a pod. No pravdepodobne finančné úspory môžu byť tým najmenším pozitívnym efektom. Tým rozhodujúcim efektom bude aktivizácia občanov, rýchlejšie odstraňovanie niektorých problémov... Tradícia dobrovoľníckej „zveľaďovacej“ práce ešte celkom nezanikla. Očistená od ideologického balastu je stále dobrým základom pre utuženie občianstva a cez vzťah k bezprostrednému okoliu aj vzťahu k Martinu.

Bude niekto z Turca štartovať o rok na olympiáde v Tokiu?

Lubomír Chochula

na planéte najväčší športový festival, jedinečný sviatok športu, ktorý spája všetky svetadiely, štáty i národy. Slovensko sa na OH v ére samostatnosti rozhodne nestratilo,

Už o dvanásť mesiacov (24. júla 2020) sa v Tokiu začnú Hry 32. letnej olympiády. Opäť po štyroch rokoch vypukne

o čom svedčí jeho medailová bilancia 9 zlatých, 12 strieborných a 7 bronzových medailí. Nepochybujem o tom, že aj teraz Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV) vyšle do Japonska silnú a ambicióznú výpravu, ale to bude známe až neskôr. O olympijskú miestenku pod piatimi kruhmi chcú zabojsť aj športovci z Turca. Iba 19-ročná atlétka Gabriela Gajanová síce pochádza z Liptova, ale v Martine je už ako doma, študuje na Evanjelickom bilingválnom gymnáziu v Martine a súťaží za klub AK ZŤS Martin. A pod vedením renomovaného martinského trénera Pavla Slouku (jeho bývalá

zverenkyňa Martinčanka Lucia Hrivnák Klocová štyrikrát súťažila na OH), napreduje veľmi sľubne. Vlani bola štvrtá na MS do 20 rokov a zúčastnila sa ME dospelých, teraz 13. júla na ME do 23 rokov jej unikla bronzová medaila len veľmi tesne (o jednu desatinu sekundy). Má však veľký potenciál. Týždeň pred európskym šampionátom bravúrne zvládla premiéru na prestížnej Diamantovej lige (3. miesto na mítingu v Lausanne) a začiatkom júna si na Memoriáli Josefa Odložila na pražskej Juliske vytvorila na osemstovke nový osobný rekord 2:00,58 min. Tým splnila limit na MS dospelých

v Katare, ktoré sa uskutočnia na prelome septembra a októbra 2019. Hoci limit na OH 2020 je ešte tvrdší (1:59,50 min), pokúsi sa pokoriť ho a vybojsť si účasť na olympiáde. Olympijské ambície má aj slovenský reprezentant v športovej streľbe, Kláštorčan Pavol Kopp (zúčastnil sa troch OH – 2008, 2012, 2016), ktorý to však bude mať ťažšie ako v minulosti, lebo jeho silná disciplína ľubovoľná pištoľ vypadla z olympijského programu. Štart v Tokiu si môže zabezpečiť napr. dobrým výsledkom na ME v streľbe zo vzduchových zbraní v Poľsku (začiatok roka 2020).

Fomat chce v novom ročníku potvrdiť, že jarný progres nebol náhodou

Milan Vajagič (vľavo) a Róbert Huszárik už nie sú súpermi, ale spoluhráčmi. Foto: chir

Muži MŠK Fomat Martin sa pod vedením hlavného trénera Pavla Šuhaja poctivo pripravujú na nový ročník 3. ligy Stred, ktorý odštartuje počas prvého augustového vikendu. Cieľom bude nadviazať na úspešnú jarnú časť, v ktorej Fomat pôsobil ako pokropený živou vodou.

Martinčania trénujú nielen od oficiálneho štartu letnej prípravy (8. júla), lebo ešte pred krátkym dovolenkovým obdobím zvládli koncom júna aj dva mikrocykly (najskôr tréningy s tímom, potom

individuálne na základe tréningových plánov). Tréner Pavol Šuhaj spolu s realizačným tímom robia všetko pre to, aby mužstvo potvrdilo na jeseň jarný výkonnostný vzostup. Hráči teraz trénujú štyrikrát týždenne, každý pondelok využívajú posilňovňu ZŠ Hurbanova (plus plaváreň) a futbalové ihrisko s umelou trávou, každý utorok navštevujú JGym v Žiline, každú stredu a piatok sa pripravujú na ihrisku s prírodným trávnikom v Sklabini. Fomat odohrá dva prípravné zápasy, 17. apríla v Rosine (4. liga) a 21. apríla na Bystričke proti účastníkovi 3. ligy Západ Kalnej nad Hronom. Martinskí futbalisti

absolvujú prvú väčšiu zaťažkavaciu skúšku v zápase 1. kola Slovnaft Cupu (Slovenský pohár). Žreb rozhodol, že si v tejto tradičnej pohárovej súťaži zmerajú sily s piatoligovým tímom TJ Družstevník Dlhá nad Oravou (28. júla o 17. h.). „Prvé kolo Slovenského pohára odohráme v rámci prípravy na nový ročník 3. ligy Stred. Samozrejme, chceme potvrdiť úlohu favorita a postúpiť do ďalšieho kola (14. augusta). Naším prvým súperom v novej edícii 3. ligy Stred bude Lučenec (zápas sa uskutoční 3. augusta v Žabokrekochoch, výkop o 17. h – pozn. red.). Kvalitne sa pripraviť na nové

výzvy, pokračovať v jarných výkonoch i výsledkoch a atraktívnym herným prejavom prilákať do hľadiska ešte viac divákov, to je náš cieľ. Radi by sme bojovali o čo najlepšie umiestnenie. Vynasnažíme sa skončiť do 5. miesta, pričom vyššie priečky by boli príjemným bonusom. V mužstve nastali určité zmeny. Aktuálne nepočítame s Branislavom Jesenským a Jakubom Kračmerom, ale nevyklúčujem, že v budúcnosti po nich ešte siahneme. Ľavý obranca Stanislav Lacko, ktorý bol vo Fomate na hosťovaní z MŠK Žilina, zakotvil v druholigovom Púchove. Čo sa týka príchodov, zameriavame sa na kvalitu, nie kvantitu. Našou najzaujímavejšou posilou je skúsený 29-ročný brankár Róbert Huszárik z Lipt. Hrádku. Podľa mňa je to najlepší gólmán 3. ligy (trikrát v Jedenástke roka), od ktorého si sľubujeme posilnenie brankárskeho postu, ale očakávame od neho, že bude prínosom aj v kabíne. Samozrejme, nezatvárame dvere ani pred našimi mladými brankármi Pavlom Hažerom a Petrom Kulichom. Pracujeme ešte aj na ďalších posilách, uvidíme, čo sa podarí zrealizovať. Inak, som veľmi rád, že Miroslav Barčík prejavil záujem opäť hrať za Fomat, kde sa mu páči. On je tiež maximalista, chce hrať o najvyššie méty. Verím, že bude zdravotne v poriadku a pomôže nám tak ako v jarnej časti,“ poznamenal hlavný tréner mužov Fomatu Martin Pavol Šuhaj.

Finálová túžba Andreja Paulínyho v behu na 1500 m na ME do 20 rokov

Cieľom 18-ročného Martinčana Andreja Paulínyho (AK ZTS Martin) bolo postúpiť do finále v behu na 1500 m na ME do 20 rokov v atletike vo švédskom Borase (18. až 21. júla).

„Za limitom, ktorý bol potrebný na to, aby som mohol štartovať na tomto podujatí, som sa dosť naháňal, ale napokon sa mi ho podarilo splniť na mítingu Zlatá tretina v Ostrave. Som šťastný, že to vyšlo. Na „Európe“ sa vynasnažím prebojovať do finále, čo nebude jednoduché, lebo pobežím so staršími pretekármi, ktorí majú lepšie osobné rekordy. Myslím si, že forma mi graduje. Cítim sa dobre. Dúfam, že na juniorskom európskom šampionáte, ktorý bude vrcholom mojej tohtoročnej

sezóny, podám čo najlepší výkon,“ povedal pred odletom do Švédska Andrej Paulíny, ktorý na Zlatej tretine zabehol čas 3:48,95 min.

Jeho tréner Pavel Slouka dodal: „Ak sa Ado dostane do finále ME juniorov, bude to veľký úspech, ale v tej nabitej konkurencii (napr. najlepší Nór má „osobák“ okolo 3:30 min a aj ďalší už túto trať zvládli za 3:42 až 3:45 min), to nebude mať ľahké. Ak bude chcieť uspieť, musí pokoriť svoje osobné maximum. Myslím si, že je dobre pripravený, hlavne, aby ho nepostihla nejaká choroba či iná nepríjemnosť.“ Martinskí atléti sa presadzujú na pretekoch doma i v zahraničí napriek tomu, že v meste chýba regulárna 400-metrová tartanová dráha. Pavel Slouka volá po tom už roky, ale zatiaľ sa takýto

areál ešte ani nezačal budovať. „Už dlho sa snažíme, aby mali naši atléti lepšie podmienky na tréningovanie, ale nedarí sa. Mám veľmi ťažké srdce na toto mesto, lebo už 10 rokov tu pokojne mohol byť atletický areál so 400-metrovou tartanovou dráhou, na ktorej by sa dalo normálne pripravovať. Dúfam, že v najbližšom období sa to napokon podarí zrealizovať, lebo inak to bude pre našich najlepších športovcov v atletike hotová katastrofa. Kompetentní by si mali uvedomiť, že výsledky martinských atléto, ktoré sú na vysokej úrovni, sú dobrou reklamou nielen pre Slovensko, ale aj pre mesto,“ doplnil Pavel Slouka.

**Stranu pripravil:
Ľubomír Chochula**

Andrej Paulíny získal vlni na ME do 18 rokov bronz. Foto: SAZ

Zel víťazom jarnej časti 1. MLMF v Martine a polovičným majstrom súťaže

Vítaz jarnej časti 1. MLMF v Martine – Zel. Horný rad zľava: Juraj Remeň, Dušan Štrbák, Jaroslav Fedor (fanúšik), Ján Šalát (fanúšik), Michal Chomča (fanúšik), Martin Chomistek, Lukáš Dudášik, Lukáš Čiljak, Roman Voľna, Ján Rohoň. Dolný rad zľava: Peter Gorgosz, Miroslav Mackura, Pavol Pikla, Michal Hanek, Tomáš Gallik, Timotej Milo. Foto: dš

Kráľom jarnej časti 35. ročníka 1. mestskej ligy malého futbalu v Martine je tím Zel s bilanciou 13 zápasov, 12 víťazstiev, 1 remíza, žiadna prehra, skóre 100:32, počet bodov 25. Na 2. mieste sú obhajcovia titulu Bambariaci (24 b), tretia je Sparta (22 b).

Zel stratil na jar iba jeden bod, keď remizoval so Skalešom 2:2 (5. kolo). Najvyššie víťazstvo dosiahol proti Ortoprotetike 17:1 (11. kolo), ale poradil si aj s najkvalitnejšími súpermi. Zdolal historicky najúspešnejší klub súťaže FC CCM Citron 3:1 (6. kolo), vicemajstrovský Edson 10:3 (7. kolo), obhajcu trofeje tím Bambariaci 4:2 (9. kolo) a v priamej konfrontácii o 1. miesto deklasoval Spartu 9:1 (13. kolo). Kapitán mužstva Zel Dušan „Finta“ Štrbák môže byť spokojný. „Tento rok som spokojný hlavne s prístupom hráčov. Všetci chceli hrať, čo bolo dôležité, lebo dobrá dochádzka na zápasy je základom úspechu. Chcem sa poďakovať všetkým hráčom. Brankár Pavol Pikla podával vynikajúce výkony, pilierom defenzívy bol Milan Lučanský, Roman Voľna zasa chodil na každé stretnutie a v ofenzíve sa presadili Lukáš Dudášik, Lukáš Čiljak či Peter Gorgosz. No a Michal Hanek bol

jednoznačne najlepším hráčom celej súťaže v jarnej časti. Klobúk dolu pred tým, čo dokázal vo svojej futbalovej kariére (a pritom zostal skromným človekom). To, čo predvádzal na ihrisku v malom futbale, bolo niečo neskutočné. Keď nastúpil, tak my všetci ako tím sme išli výkonnostne o jeden až dva stupne nahor. Je to pán futbalista. Bolo zážitkom pozeráť sa na mužstvo, ktoré šliapalo ako mašina. Máme to dobre rozbehnuté, ale druhá polovica súťaže bude ešte ťažšia. O titule nehovorím, ale verím hráčom, že aj na jeseň bude naša dochádzka na požadovanej úrovni a že zabojujeme o čo najlepšie umiestnenie,“ povedal Dušan „Finta“ Štrbák.

Bývalý slovenský reprezentant vo futbale Michal Hanek bol veľkou oporou víťaza jarnej časti. Hoci malý futbal hrá len pre radosť, je mimoriadne platným hráčom mužstva. Režiroval hru, spoluhráčov zásoboval kvalitnými prihrávkami a strelil 15 gólov. „Milujem futbal, keď môžem, rád si ho zahrám. Pôsobím v tejto súťaži považujem za príjemné spostenie. Neriešim to, či sme na prvom mieste, alebo nie, v prvom rade si vychutnávam tento tímový šport a snažím sa pomáhať kolektívu, v ktorom mám výborných spoluhráčov. Nevieam, ako často mi povinnosti dovoľia nastupovať na

zápasy aj v jesennej časti, lebo budem viac pracovne zaneprázdnený ako na jar. Preto nechcem nič sľubovať, ale ak mi zvýši čas, tak si znovu veľmi rád oblečiem dres mužstva Zel s cieľom pomôcť mu víťaziť aj v jesenných dueloch,“ upresnil Michal Hanek. Člena najvyššieho vedenia súťaže Igora Mišika, ktorý je zároveň aj kapitánom FC CCM Citron, líderstvo tímu Zel neprekvapilo. „Toto mužstvo patrí k adeptom na medailu, dlhodobo hrá dobre, treba s ním počítať. Prínosom je Sparta. Čo sa týka Citronu, doplatili sme na veľkú maródku. Mali sme viac zranených ako zdravých hráčov, čo sa odzrkadlilo na výsledkoch.

Zrejme v tejto sezóne už toho veľa nezachránime, ale v budúcom ročníku sa znovu pokúsime atakovať vyššie priečky. Moje hodnotenie prvej polovice sezóny 1. ligy je trochu rozporuplné, lebo za tými najlepšimi je veľká diera. Prístup niektorých účastníkov (schádzali sa na zápasy v malých počtoch) nebol adekvátny, čo kvalite hry i súťaže neprospievalo. Nevieam, či to bolo spôsobené tým, že keď sa im nedarilo a nehrali o špicu, tak záujem hráčov klesal. Trochu sa obávam perspektívy malého futbalu v Martine (okrem 1. ligy sa hrá aj 2. liga, v ktorej účinkuje desať tímov), lebo súťaž starne a mladých hráčov nepribúda,“ pokrútil hlavou Igor Mišik.

O tom, kde je 1. MLMF v Martine v porovnaní s konkurenciou, sa traja martinskí zástupcovia presvedčili na majstrovstvách Slovenska v malom futbale (22. a 23. júna v Piešťanoch) za účasti 50 tímov, na ktorých obsadili Bambariaci celkové 28. miesto, Karak skončil na 41. priečke a Citron klasifikovali na 43. pozíciu. „Vlani štartovali na slovenskom šampionáte štyria naši účastníci a spomedzi nich sa traja dostali do vyradovacej časti, ale teraz postúpili do play-off len Bambariaci (Citron a Karak skončili vo svojich skupinách na poslednom mieste), ale aj martinský majster potom vypadol hneď v 1. kole. Myslím si, že formát turnaja nebol dobre zvolený, ale s tým už nič nenarobíme,“ poznamenal Igor Mišik, ktorý ešte dodal, že jesenná časť 1. MLMF v Martine odštartuje 17. a 18. augusta a skončí sa 2. a 3. novembra. Viac na: mlmfmt.sk.

Autor: Ľubomír Chochula

Exreprezentant Slovenska vo futbale Michal Hanek. Foto: Tch

NOC HORSKÝCH FILMOV

OD 20:00 DO RÁNA
AMFIKO MARTIN
WWW.HORYAMESTO.SK

VSTUPNÉ 5 €

V spolupráci
a finančnou podporou:

Environmentálny
fond

MARTIN

DOVOLENKA NA
SLOVENSKU
DOBRY NÁPAD

Partneri:

demro

lynx

STEFE

Zlatý Bažant

brantner
ENVIRONMENTAL FACILITY SERVICES

martinus

tomato
gifts coffee and more

www.ADVENTURA SPORT.sk

edenpharma

MOUNTAINIA

HBM Pharma

DOPRAVIA

turvod

Mediálni partneri:

kino Moskva

TVit
televízia turiec

TV RAJ

vlmedia
REKLAMNÁ
AGENTÚRA

TURČANIA
TELEKOPIS

MESTSKÉ NOVINY

**DVA NAJVÄČŠIE
APARTMÁNY
V MESTE PRE
ŠTYRI OSOBY
140m²
89,90 € / noc**

WWW.VILLALADOVEN.SK

Spoločnosť s dlhoročnou pôsobnosťou na trhu prijme do riadneho pracovného pomeru zamestnancov na pozície:

- **OBSLUHA TROJ- A PÄTOSÉHO FRÉZOVACIEHO CNC CENTRA**
- **OBSLUHA SÚSTRUŽNÍCKEHO CENTRA**

POŽADUJEME

- *vyučení v danej profesii a prax minimálne 3 roky*
- *znalosť čítania výkresovej dokumentácie*
- *zmysel pre kusovú a malosériovú výrobu*
- *zodpovednosť a vysoká kvalita práce*

PONÚKAME

- výhody v rámci vnútorného motivačného systému spoločnosti
- možnosť odborného rastu a ďalšieho vzdelávania
- práca v príjemnom kolektíve a dobrom pracovnom prostredí
- mzda podľa schopnosti a výsledkov od 600 do 1100 eur

VAŠE ŽIADOSTI POSIELAJTE NAADRESU

Viena international, s.r.o., Personálne oddelenie
Kráčiny 2, 036 01 Martin, T: 043 / 4200 104, E: kovac@viena.sk

Oslovíme iba tých záujemcov, ktorí splnia požadované kritériá.

**PENZIÓN
L'ADOVEŇ**

**MEDZINÁRODNÝ
FESTIVAL
KLOBÁS**

SOBOTA 9. NOVEMBRA 2019

**Chcete zázrak?
Sme tu pre vás.**

MARTIN
BANSKÁ BYSTRICA
KOŠICE

SANATÓRIUM HELIOS®
Centrum gynekológie a reprodukčnej medicíny

www.sanatoriumhelios.sk

**V novootvorenom finančnom centre
Home Credit vybavíte**

- hotovostnú pôžičku až do 15 000 €
- spojenie pôžičiek až do 20 000 €
- flexibilnú pôžičku na kartu až do 10 000 €

TULIP CENTRUM v Martine po-ne 9.00–20.00 h.
 Viktória Varinská 0908 572 567
 Jana Zacharová 0908 405 213

**HOME
CREDIT**
Pre lepšie príbehy

gaya

www.gaya.sk

Športová legenda Martina – Andrej Halaša

Andrej Halaša (* 8. 5. 1924 Martin – † 30. 5. 1988 Bratislava), volejbal – hráč, čs. reprezentant, basketbal – funkcionár. Po štúdiu medicíny na Lekárskej fakulte SU v r. 1945-1947 pracoval ako bibliograf v Slovenskej národnej knižnici, v rokoch 1954-1984 v Matici slovenskej, naposledy ako vedúci strediska retrospektívnej bibliografie.

Člen známej martinskej rodiny Halašovcov. Bol synom Pavla Halašu, známeho bibliografa, prekladateľa, publicistu,

redaktora časopisu Kocúr a tiež primára zubnej ambulancie štátnych železníc na Vrútkach. Svoj vzťah k športu však zdedil skôr po svojom strýkovi Jánovi, známom organizátorovi turistiky a umeleckom fotografovi, autorovi mnohých publikácií, v ktorých čitateľom približoval nádhernu slovenskej prírody. Na rozdiel od neho, však Andrej inklinoval k loptovým hrám. Študentovi reálneho gymnázia v Martine najviac učaroval volejbal. Ten sa začal hrať na škole už v čase, keď sa malý Andrej chystal iba na tento svet (1923). Kým o bratoch Galandovcoch, Augustínim, Novákovi či Trnovskom sa dozvedal iba z počutia, od ďalšej generácie hráčov sa už mal čomu priučiť na ihrisku. Kmeť, Jesenský, Hantúch, Biednik, Petrikovich, či Ján Ruttkay sa stali pre neho autoritami; a nie iba hráčskymi. Boli to oni, ktorí obsadili

v roku 1940 1. miesto na majstrovstvách Slovenska a inšpirovali 16-ročného dlháňa k usilovnému tréningu. O dva roky neskôr martinskí volejbalisti dosiahli najväčšie úspechy a 18-ročný Andrej Halaša mal na nich ako najmladší hráč družstva tiež svoj veľký podiel. Stali sa víťazmi prestížnych turnajov vo Svite, Liptovskom Mikuláši, Žiline a na ceste za víťazstvom v Prievidzi ich nezastavili ani volejbalisti ŠK Bratislava. Svoju vysokú výkonnosť potvrdzovali aj v ďalších troch rokoch na turnajoch v Ružomberku (1943), Banskej Bystrici (1944) a najmä po oslobodení v roku 1945. Žiaľ po tom, čo Martinčania vyhrali turnaj o majstra Slovenska a kvalifikovali sa na majstrovstvá Československa do Zlína, sa skončila jedna z najúspešnejších etáp turčianskeho mužského volejbalu. Nie však pre Andreja Halašu. Jeho výkonnosť v nasledovnom období išla tak prudko nahor tak, že v rokoch 1947 – 1954

sa stal členom reprezentačného družstva Československa. Volejbal však nebol jedinou loptovou hrou, ktorou sa zapísal do dejín martinského športu v uplynulom storočí. Potom čo študenti medicíny založili TJ Sláviu Medik (1963) a začali súťažne hrať basketbal (1969), pripojil sa neskôr k jeho kormidelníkom Gustávovi Kohútovi a Dr. Alexandrovi Oravcovi. Dlhoročná funkcionárska práca priniesla svoje ovocie v 80. rokoch. Vtedajší tím medikov dosiahol výsledky a úspechy, ktoré patria dodnes (2019) k tým najväčším v histórii martinského basketbalu. Okrem toho, že zvíťazili v oblasti súťaží a postúpili do II. ligy, koncom 80. rokov vybojovali pre Martin aj historickú účasť v I. Slovenskej národnej lige (druhej najvyššej súťaži v ČSSR). O úspech sa pričínili aj basketbalista a syn Andreja Halašu, Miroslav Halaša.

Autor: Martin Ferencík, foto: Literárny archív SNK

Elektronická faktúra

Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s. Martin Vám ponúka službu - možnosť **zasielania faktúr** za vodné a stočné na základe uzatvorenej zmluvy na dodávku vody verejným vodovodom a na odvádzanie odpadovej vody verejnou kanalizáciou **v elektronickej podobe na Vašu e-mailovú adresu**. Elektronická faktúra je plnohodnotnou náhradou faktúry v papierovej forme a splňa všetky náležitosti faktúry stanovené zákonom.

Výhody zriadenia služby – Elektronická faktúra

- elektronická faktúra je Vám k dispozícii skôr ako papierová faktúra, môžete si ju kedykoľvek vytlačiť alebo uložiť vo Vašom počítači.

Službu – Elektronická faktúra si môžete bezplatne aktivovať:

- osobne na zákazníckom centre v Martine, Kuzmányho 25 (tel.č.: 043/42 10 171, 172, 0908 916 331)

alebo

- prostredníctvom našej web stránky - formulára Súhlas s aktiváciou služby Elektronická faktúra.

Formulár je zverejnený na našej webovej stránke **www.turvod.sk** v sekcii ponuka služieb/dokumenty na stiahnutie/ Súhlas s aktiváciou služby elektronická faktúra. Formulár vyplňte, potvrdte podpisom a následne doručte na naše zákaznícke centrum.

Unikátna publikácia – Športoví veteráni Turca

Martin Ferenčík so svojím knižným unikátom. Túto publikáciu treba mať vo svojej knižnici, najlepšie aj s podpisom a venovaním od autora

Multitalentovaný Martin Ferenčík opäť raz zažiaril. V jeho najnovšej knihe pod názvom Športoví veteráni Turca zmapoval osobnosti, ktorých navzájom spájalo a spája veľké športové puto. Ide o unikátnu publikáciu, v ktorej autor na 182 stranách ponúka čitateľom športové biografie 269 športovcov (v zozname nestorov je aj 16 žien), z toho 107 sa tohto okamihu nedožilo.

„Krst“ tejto knihy, ktorá je popretkávaná fotografiami a výstižnými karikatúrami (z dielne Bruna Horeckého), sa uskutočnil 12. júla v Turčianskej knižnici v Martine. „Krstným otcom“ bol primátor Martina Ján Danko a krstilo sa vodou z Turca. „Maroš sa podujal na ťažkú úlohu. Vskutku mravčia, časovo náročná a zodpovedná práca. Desiatky hodín hľadania, rozhovorov či samotného písania, keď sa v krátkosti snažíte zachytiť jedinečnosť ľudského príbehu. O to viac si preto jeho dielo vážim. Je predsa dôkazom, že Martin je nielen mestom kultúry, ale aj mestom športu. Dokazuje to každá osobnosť, ktorej životopis nájdete v knihe. Práve

oni budovali históriu nášho mesta bez akýchkoľvek vedľajších či postranných záujmov. Ich odkaz a príbeh jednoducho musíme zachovať pre budúce generácie,“ prihovára sa čitateľom primátor Martina Ján Danko. Autor Martin Ferenčík začal pracovať na tejto knihe v roku 2014. Ako dlhoročný moderátor slávnostných vyhlásení najlepších športovcov a športových kolektívov Turca a mesta Martin zbieral a archivoval informácie i údaje o osobnostiach, ktoré boli ocenené za celoživotný prínos pre šport, už dvadsať rokov. Kritériom na zaradenie športovca do zoznamu veteránov turčianskeho športu bol vek 60 rokov a desiatky rokov pôsobenia v oblasti športu a telovýchovy. Publikácia je venovaná všetkým krásnym a vzácnym „bláznom“ Turčianskej kotliny, žijúcim i nežijúcim, ktorí obetovali svoje pohodlie a čas, aby mohli sebe a tisícakom ľuďom prinášať pocity radosti a úspechov z pohybu. Martin Ferenčík dodáva: „Stránky tejto knihy hovoria najmä o ľuďoch, ktorí žili a mnohí stále ešte žijú športom a pre šport v našej Turčianskej kotline. Niektorým z nich sa podarilo obliekať reprezentačný dres a žať úspechy aj na

vrcholných športových podujatiach, iným úspešne reprezentovať náš región a svojím športovým umením zaplniť tribúny. Sú medzi nimi aj takí, ktorí stáli v uplynulom storočí pri zrode niektorých športov v Martine či v Turca a v pionierskych rokoch sa pasovali s ťažkosťami a podmienkami dnes priam nepredstaviteľnými. Napriek tomu, že väčšina z nich nikdy nestála na stupňoch víťazov a neboli dekorovaní medailami, tak do tohto zoznamu túto usilovní „mravci“ patria. Bez nich a ich obetavosti by šport najmä na vidieku už dávno zanikol. Vidím tisíce ľudí nášho Turca, ktorí nehľadia na čas, úskalía a problémy dokázali dlhé roky otvárať brány do čarovného sveta športovania a obetovať športu veľký kus svojho života. Najmä im chcem s veľkým poďakovaním, uznaním a obdivom venovať túto knihu.“ Martin Ferenčík priznáva, že k zrodu tejto publikácie viedla dlhá, trnistá, ale aj úžasná cesta nových objavov, zistení a prekvapení. Cesta spoznávania životných osudov, športových úspechov i sklamaní, veľkej obetavosti, cieľavedomosti, odriekania a spolupatričnosti k svojmu mestu, obci či celému Turcu. Ako spomenul na slávnostnom

uvedení knihy do života, priviesť túto publikáciu na svet mu pomohlo to, že si osvojil krédo Ivana Némethyho, ktoré znie: „Najdôležitejšie je mať cieľ. Potom stačí už len smerom k nemu kráčať.“

Pre MESTSKÉ NOVINY sa vyjadrilo niekoľko veteránov, ktorí majú svoje miesto v publikácii. Ivan Némethy (čs. a slovenský reprezentant v športovej streľbe, účastník OH 1976 a 1980, funkcionár, tréner): „Je úžasné, že sa Maroš odhodlal obohatiť knižný trh o túto vzácnu a významnú publikáciu. Podarilo sa mu precízne a jedinečne zmapovať kus turčianskej športovej histórie. Určite nebolo jednoduché zozbierať také množstvo informácií, o toľkých športovcoch, zabralo to veľmi veľa času a zobralo veľa energie, ale konečný výsledok naozaj stojí za to. Aj preto, že Maroš, tak ako ho poznám, vložil do toho spolu so svojimi najbližšími celé svoje srdce.“ Jozef Hutka (futbalista Martina, tréner, funkcionár): „Kniha sa mi veľmi páči, je v nej veľa podrobných údajov o športových veteránoch. Som rád, že sa takto môžem dozvedieť niečo aj o tých, najmä z iných športov či z telovýchovy, ktorých som nepoznal. Z futbalu je nás tam dosť, napr. Diabelko, Karkó, Hojný, Kunert, Scherer, Mády a ďalší. Kniha má vysokú úroveň, je to niečo fantastické, čo sa autorovi podarilo.“ František Mrukvia st. (hokejista Martina, tréner, funkcionár): „Nielen slávnostná prezentácia knihy bola veľkou lahôdkou, ale aj samotná publikácia je excelentne spracovaná a prináša veľký zážitok. Prajem Marošovi pevné zdravie, aby časom mohol pripraviť aj druhý diel Športových veteránov Turca, aby sa do nej dostali aj ďalší športovní nadšenci, ktorí z vekového dôvodu ešte nemohli byť v tejto knihe.“ Ladislav Biró st. (hádzanár Martina, tréner, funkcionár): „Klobúk dole, ako to Maroš zvládol, mám na neho len slová chvály. Táto kniha je obrovským prínosom. Pre nás všetkých, ktorí sme sa v publikácii ocitli, je to veľké zadosťučinenie za to, čo sme urobili. Nielen, čo sa týka výsledkov počas kariéry, ale aj po jej skončení na rôznych pozíciách v pomoci ďalším generáciám napredovať na športovom poli.“

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Športpark Pltníky sa buduje, futbalové ihrisko bude hotové v októbri

So stavbyvedúcim Michalom Kosmeľom (vpravo) 15. júla na stavenisku, kde vyrastie futbalové ihrisko s umelou trávou

V polovici júla odštartovali samotnú realizáciu 1. etapy projektu Športpark Pltníky. Spoločnosť Športfinal začala pracovať na výstavbe futbalového ihriska s umelým trávnikom, ktorého termín dokončenia je 15. október 2019.

Stavbyvedúci zo Športfinalu Michal Kosmeľ, ktorého sme navštívili na stavenisku 15. júla, hovorí: „Zemnú pláň sme prevzali od investora po skončení hrubých terénnych úprav. Najskôr sme začali s drenážovaním plochy a následne budeme pokračovať s ďalšími

prípravnými prácami. Musíme zabudovať do zeme všetko, čo je potrebné z hľadiska elektroinštalácie a závlahového systému. Potom urobíme štrkové podložie, obrubníky a pod. Budeme dodržiavať technologické postupy, ako aj časový rámec prác tak, aby sme vybudovali ihrisko nielen v termíne, ale aj v požadovanej kvalite.“

V rozpočte mesta Martin na rok 2019 bola pre Športpark Pltníky (mesto je investorom) schválená suma 650 000 eur, ale na májovom zasadnutí MsZ poslanci odsúhlasili zvýšenie rozpočtu na všešportový areál o čiastku 600 000 eur (na príjazdovú komunikáciu, parkoviská, spevnené plochy pri futbalovom štadióne, šatne, závlahový systém, kanalizáciu, vodovod, verejné osvetlenie, vnútroareálové rozvody a trafostanicu). O aktuálnej situácii ohľadne výstavby Športparku Pltníky nás informuje hovorkyňa mesta Martin Zuzana Kalmanová:

„V lokalite Pltníky v súlade s harmonogramom prác momentálne finišujú hrubé terénne úpravy. Práce na samotnom stavenisku má v rukách realizátor, ktorý sa riadi vlastným harmonogramom. Momentálnou prioritou je vybudovanie futbalového ihriska, v neskoršej fáze príde na rad budovanie zázemia tréningového

areálu, vybudovanie závlahového systému a inštalácia i montáž elektrických rozvodov a zariadení.“ Slovenský futbalový zväz poskytne na futbalové ihrisko s umelým trávnikom (pôjde o najmodernejší hrací povrch novej generácie) štátnu dotáciu vo výške 500 000 eur. Ale s klauzulou, že ihrisko musí byť do konca roku 2019 skolaudované, inak táto dotácia prepadne. Keďže sa začalo stavať v lete a doba realizácie ihriska trvá tri mesiace, je tam dostatočná časová rezerva na to, aby dodávateľ (zhotoviteľ) spoločnosť Športfinal, ktorú vo verejnej súťaži vybral SFZ, splnil túto podmienku. „Ihrisko chceme dokončiť v termíne. Ohroziť by to mohlo dlhodobo nepriaznivé daždivé počasie. Dúfam, že tento stav nenastane a budeme môcť podľa plánu položiť na plochu monolitickú gumenú podložku a umelý trávnik vo výške 4 cm. Teploty okolo 10 stupňov Celzia by neboli prekážkou, ale dážď a mokro áno. Číže, ak vznikne nejaký sklz, tak len z tohto dôvodu. My budeme postupovať v zmysle stanoveného harmonogramu. Som optimista, verím, že nás nezaskočia žiadne nepredvídané okolnosti,“ objasňuje stavbyvedúci Michal Kosmeľ zo spoločnosti Športfinal.

Ako pokračuje prvá etapa rekonštrukcie zimného štadióna?

Riaditeľ Správy športových zariadení mesta Martin (SSZMM) Štefan Balošák nám ozrejmil, aká je teraz situácia ohľadne rekonštrukcie zimného štadióna na Podháji a kedy bude k dispozícii ľadová plocha.

„Aktuálne sa uskutočňuje 1. etapa rekonštrukcie zimného štadióna, ktorá pozostáva z kompletnej prestavby žiackych šatní vrátane výmeny kanalizácie a takmer všetkých vnútorných rozvodov. Šatne budú vybavené vzduchotechnikou a dispozične riešené tak, aby spĺňali požiadavky hygieny vnútorného prostredia budovy. Treba však podotknúť, že existujúcu stavbu nerozširujeme, preto netreba očakávať priestorovo veľkorysé riešenia priestoru. V každom prípade bude celý zrekonštruovaný trakt slúžiť žiakom MHA od 5. ročníka až po juniorov.

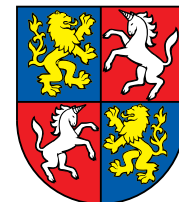
Žiaci 4. ročníka budú využívať šatňu, ktorá bude v budúcnosti po dostavbe tréningovej haly slúžiť na verejné korčuľovanie. Plnohodnotná šatňa štvrtákov vznikne pri 2. etape, ktorou bude prístavba prepojovacieho křčka medzi hlavnou budovou a tréningovou halou. So stavbou sa začalo v polovici mája, pričom pôvodný termín dokončenia bol do 55 dní od odovzdania staveniska. Podľa informácií, ktorými disponujem, požiadal zhotoviteľ o predĺženie termínu realizácie diela, a to z dôvodu zmien na stavbe vyvolaných po odkrytí vnútorných rozvodov sietí a potrebe ich prekládok a zmien v projekte. SSZMM pripravila tri hosťovské šatne v priestoroch pod južnou tribúnou a tieto budú môcť počas tréningov využívať hráči hokejových klubov. Spustenie výroby ľadu je naplánované na 29. júla, pričom ľadová plocha bude k dispozícii pre

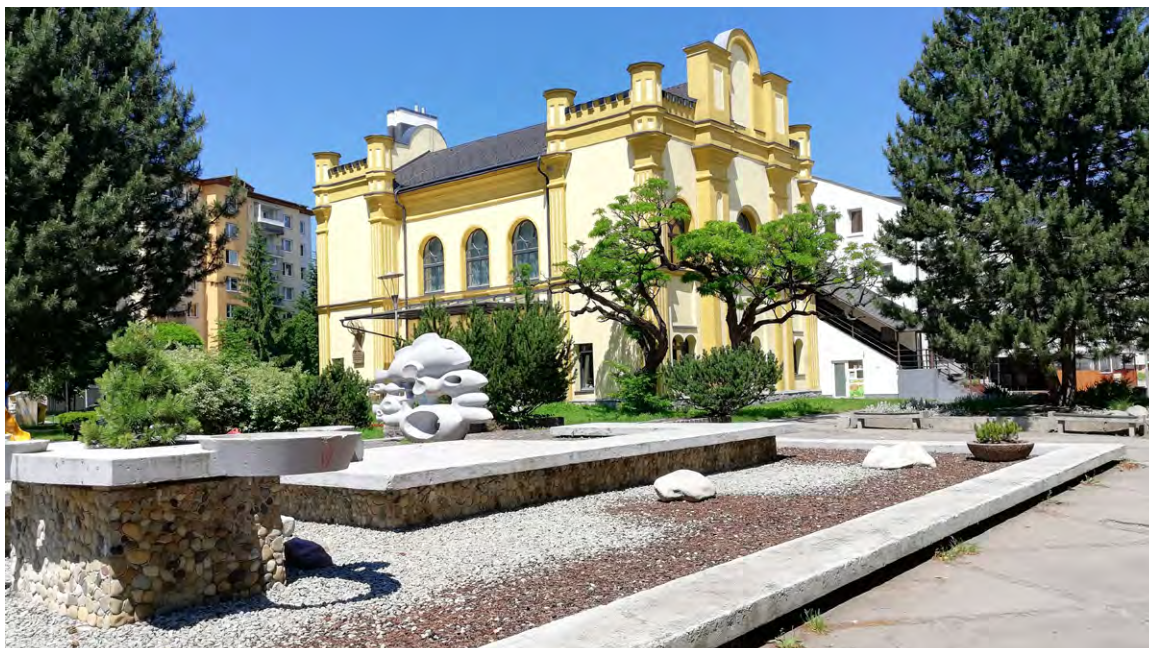
Na prestavbe šatní sa každý deň usilovne pracuje

verejnosť od 5. augusta, bez ohľadu na neukončenú stavbu šatní. Prevádzka bude komplikovanejšia, a preto by som rád požiadal verejnosť o trpezlivosť. Po dokončení 1. etapy rekonštrukcie

vznikne sedem plnohodnotných šatní pre hráčov MHA, šatňa rozhodcov a šatňa na verejné korčuľovanie, ktorá bude dočasným domovom štvrtákov.“ **Stranu pripravil: Ľubomír Chochula**

Rozhovor s primátorom Vrútok na aktuálne témy

Fontána je súčasťou navrhovanej rekonštrukcie druhej etapy pešej zóny

Primátor Vrútok Branislav Zacharides vykonáva túto funkciu od decembra minulého roka. Mesto Vrútky sa pod jeho vedením sľubne rozvíja a má potenciál na ďalší rozvoj. Viac v interview s ním.

Novým prvkom cyklotrasy Martin – Vrútky bude oddychová zóna s workoutovým ihriskom pri mestskom úrade. Čo bude obsahovať, kedy by mala slúžiť občanom a kto to bude financovať?

Pôjde o oddychovú zónu nielen pre cyklistov, ale pre všetkých návštevníkov budov obkolesujúcich Námestie S. Zachara. V prvej fáze pôjde o prestrešený priestor s lavičkami, stojanmi na bicykle a mapami, vedľa ktorého bude stáť workoutové ihrisko. Postupne ho máme záujem doplniť o základné servisné vybavenie pre cyklistov, nabíjačku na elektromobily s parkovacími miestami, ale aj na elektrobicykle, keďže ich

popularita aj v Turci prudko rastie. No a verím, že raz spolu s mestom Martin rozbehneme aj systém zdieľaných bicyklov. Keď sa tak stane, jedno stanovisko pre takéto bicykle bude aj tu.

Mesto Vrútky spúšťa veľkú rekonštrukciu telocvične ZŠ Zelinovej. Odkedy a v akom objeme finančných prostriedkov?

Súťaž na zhotoviteľa ešte prebieha, takže na finálnu cenu si musíme počkať, ale pôjde o šesťcifernú investíciu, ktorá, verím, posunie túto telocvičňu do 21. storočia.

Čo je nové ohľadne iniciatívy vytvoriť stálu expozíciu Vrútok a Dolného Turca, resp. múzea v dome, kde bola knižnica H. Zelinovej? Podarí sa túto myšlienku zrealizovať do konca tohto roka?

Ide o zámer, ktorý má byť zrealizovaný v rokoch 2019 – 2020. Všetko závisí od termínu, kedy sa oficiálne dozvieme, že projekt na eurofondy, ktorý sme pre tento účel vypracovali, bol úspešný. Zatiaľ vieme, že mal

dobré hodnotenie a že jeho schváleniu nič neprekážalo. Ale už teraz vyzývame ľudí, aby prevetrali svoje povaly i pivnice a ponachádzali tam veci dokladujúce históriu nášho mesta. V tomto duchu komunikujem aj so Slovenským národným múzeom v Martine.

Uvažuje sa s rekonštrukciou druhej etapy pešej zóny? Koľko to bude stáť, čoho sa to bude týkať a kedy sa počítá so začatím a dokončením?

Projektová dokumentácia na túto investíciu existuje už niekoľko rokov. Pôvodný rozpočet sa pohybuje okolo 1,5 mil eur. Nadviazali sme komunikáciu s projektantom, čaká nás spoločné stretnutie, po ktorom budeme vedieť, či a do akej miery treba ešte do dokumentácie vstupovať. Na základe týchto rokovaní bude možné bližšie určiť možný harmonogram realizácie.

Bude sa rekonštruovať fontána pri Kriváni?

Plocha, kde sa dnes nachádza nefunkčná fontána, je súčasťou navrhovanej druhej etapy pešej zóny. Aj nový návrh počítá s fontánou, no nie s takou veľkou, ako bola pôvodná.

Vo Vrútkach je nový parkovací automat pri železničnej stanici. Aký bol dôvod výmeny?

Ide o ojedinelú záležitosť, alebo sa bude vo výmenách pokračovať?

Parkovací automat pri stanici bol stále viac poruchový. Jeho životnosť už bola dávno prekročená. Keď bol osadený, ešte sa platilo v SKK. Aj niektoré iné zariadenia využívané na riadenie parkovania v meste už majú po životnosti. Budeme sa rozhodovať, či ich vymeníme, alebo niekde možno úplne zmeníme systém výberu parkovného.

Autor, foto: Ľubomír Chochula

Budú vymenené aj ďalšie parkovacie automaty?

Kometa Vrútky je najúspešnejší mládežnícky klub v hokejbale

Primátor Vrútok Branislav Zacharides a šéftrener mládeže Komety Miroslav Daubner (vľavo). Foto: Ich

Miroslav Daubner je jeden zo zakladateľov HBK Kometa Vrútky a zároveň šéftrener mládeže tohto klubu, v ktorom urobil za 20 rokov kus poctivej roboty.

Pričinil sa o víťazstvo Komety v extralige v mládežníckych kategóriách (U10, U12, U14, U16, U19), o triumf v Slovenskom pohári – Mamut Cupe (U8, U10, U12, U14, U16, U18 a U20) a o titul majstra Slovenska mužov (2017/2018). Aj on bol ocenený, ako jeden z ôsmich laureátov spomedzi jednotlivcov, na slávnostnom podujatí venovanom 110. výročiu vrútockého športu. Aká je podľa neho perspektíva vrútockého hokejbalu? „Verím, že úspešná. Pokiaľ nám vydrží zdravie a chuť, tak nás čaká rekonštrukcia infraštruktúry, to znamená urobiť mantinelový skelet, dobudovať tribúnu, samozrejme, ďalej pracovať na zvyšovaní športovej úrovne. Som šťastný a vdáčný za toto ocenenie.“ Ďalším oceneným z Komety bol Marián Matúška, ktorý bol členom víťazného slovenského tímu (MS U16, U18 a U20), ale získal zlato aj na majstrovstvách Slovenska (U16, 3x U19 a medzi mužmi v roku

2018). Kometa Vrútky dostala cenu aj ako jeden z troch najúspešnejších kolektívov, konkrétne za majstrovský titul v kategórii U12 v uplynulom ročníku. Hlavný tréner Michal Siakel' na margo toho povedal: „Je to vyznamenanie hlavne pre hráčov. Dúfam, že ich to bude motivovať do ďalšej činnosti. Pre nás je to odmena za prácu, ktorú sme urobili, lebo

nebolo jednoduché všetko zvládnuť organizačne i personálne. Chalanom ďakujem za to, ako ťahali za jeden povraz a dokázali prekonať súperov.“ Asistent trénera Zdenko Lazarík dodal: „Chlapci z hokeja vytvorili výbornú partiu a spoločne bojovali v hokejbale za Kometu. Na ihrisku nechali srdce a vyplatilo sa to.“

Časť majstrovského tímu Komety U12, zľava sú: Ondrej Šály, Adam Hanus, Alexej Szabo, Jakub Gombarský, Patrik Lazarik a tréner Michal Siakel'. Foto: Ich

Bolibruch, Vidlár (Vrútky), Poliaček, Tomka (Martin) majstrami sveta

Slovensko (aj so štyrmi hráčmi z Turca) je majstrom sveta v hokejbale mužov. Foto: Michal Runák

Slovensko sa na majstrovstvách sveta v hokejbale mužov, ktoré sa konali v Košiciach, stalo víťazom turnaja. Na svetovom šampionáte štartovalo v slovenskom drese aj kvarteto z Turca.

Slováci vo finále 13. MS zdolali Fínov 4:3, čím získali svoj celkovo piaty titul (prvý v roku 1999), štvrtý v sérii (2013, 2015, 2017 a 2019), čím vyrovnali husársky kúsok Kanadčanov z minulosti. Úctyhodná je aj celková medailová bilancia Slovenska na MS – päť zlatých, dve strieborné a šesť bronzových medailí. Michal Runák (šéfredaktor portálu hokejbal.sk) zhodnotil výkony všetkých hráčov na šampionáte Košiciach. Ako videl tých turčianskych? „Gólmán Matej Bolibruch odchytil niekoľko minút v zápase proti outsiderovi (V. Británia). V bránke bol prakticky bez zákroku, ale nazbieral určité skúsenosti a je len na ňom, ako ďalej naloží so svojou kariérou. Nad obrancom Tomášom Vidlárom visel pred štartom MS veľký otáznik. On hrá v extralige excelentne, ale bol som zvedavý najmä na to, čo

s ním urobí rozmermi veľké ihrisko. Určite nesklamal, naopak, veľmi príjemne prekvapil. Kondične zvládol šampionát na výbornú, vytknúť mu možno len jediné, že nedal gól. Za to, čo predviedol, by si ho rozhodne zaslúžil. Ale pri jeho schopnostiach sa snád' dočkáme na budúcich MS. Čo sa týka útočníka Františka Poliačka, keby dal viac gólov, mohli sme jeho premiéru na MS hodnotiť ešte lepšie. Ale zvládol ju, robil to, čo sa od neho čakalo. Dostával sa do šancí, skúšal to z rôznych pozícií, svoju nomináciu si obhájil. No a ďalší útočník Lukáš Tomka odviezol veľa čiernej roboty, preto ho nebolo tak vidieť. Škoda, že ani raz neskóroval, pomohlo by mu to. Ale celkovo hral výborne, je to pracovitý center, ktorý sa zodpovedne vracia do defenzívy. Veľa takých nemáme, preto je aj pre neho dôležité, aby nezaspal na vavrínoch.“

Kolkárky sa chcú dobre pripraviť na obhajobu titulu

Majsterky Slovenska v súťaži tímov, družstvo žien Kolkárskeho oddielu Lokomotíva Vrútky, zaslúžene vyhlásili za jeden z troch najúspešnejších kolektívov mesta v roku 2019 na slávnosti k 110. výročiu vrútockého športu.

Oporami družstva sú slovenské reprezentantky a účastníčky

tohtoročných tímových MS v Rokycanoch, Mária Tomková a Lenka Stasinková (ďalšími hráčkami Vrútok sú Martina Buckulčíková, Anna Ilnátová a Katarína Ďurčeková, predsedom klubu je Dušan Machník). Mária Tomková: „Ocenenie ma veľmi potešilo. Všetky dievčatá z tímu sme sa po určitej pauze znovu stretli,

aj sme sa trochu vyfintili a namiesto teplákovkej súpravy sme si obliekli šaty. Po skončení extraligy a po tých reprezentačných povinnostiach už cítim, že potrebujem nejakú dovolenku, aby som si trochu vydýchla a nabila si baterky. V auguste začneme znovu trénovať a pripravovať sa na novú sezónu.“ Lenka Stasinková: „V auguste sa

chceme pripraviť čo najlepšie, aby sme v extraligovej súťaži družstiev (sezóna štartuje v septembri) znovu všetkým ukázali, ako vieme hrať kolký. Obhájiť titul, to je veľká výzva. Budeme sa snažiť, aby sme takéto ocenenie, z ktorého sa veľmi teším, dostali od mesta aj nabudúce.“ **Stranu pripravil: Ľubomír Chochula**

LECHANOVINY :-) alias NOVINY MILANA LECHANA

Odpočuté vo Hviezdoslavovom parku

Úplatok je ako slnko: spôsobuje prížmurovanie očí.

Šoférsky veršík

Ak vezmem fešnú stopárku, dve veci ovládať mi treba: auto a seba.

Vychytávka s r. o.

Vedci dokázali, že olizovaním žiab je možné liečiť depresie. Jediný problém je v tom, že ak s ich olizovaním prestanete, depresia sa u žiab znova objaví.

Rande

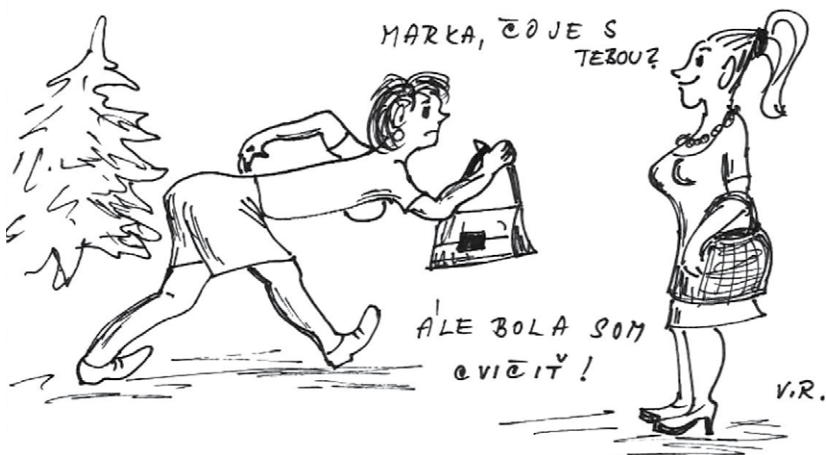
Príde mladík s blondínkou do lesa, nájde čistinku, poobzerá sa a vraví:
- Božanka, tu budeme piknikovať. Čo ty na to?
- Dobre, ale najprv sa najedzme.

Na ulici D. Michaeliho

Zastaví chlapík Ch. slečnu S. a pýta sa:
- Som tu cudzí, nevyznám sa v Martine, mohli by ste mi, prosím, povedať, kde bývate?

Susedy v reči

- Agáta, mala by si sa opaľovať.
- Prečo?
- Aby manžel pokosil trávnik.

Enviro-gram-atika**Petra Mišáka****Astma**

(podľa Andreja Plávku)
Nelúdim na fujare tóny a mobil tiež mi nezvoní. To z pravej priedušky sa ozvala Liptovská pišťala. A pišťala, pišťala, pišťala...

Envirogram

Vypi si, človeče, kalich blenu do dna: medveď je chránený a človek je škodná.

Enviropranostika

Medvede sú premnožené, bude menej hubárov.

Skepticio-gram**Petra Mišáka****Smelo do volieb!**

Hore hlavy, šuhajci! Už sa národ budí. Vstanú noví odborníci na klamanie ľudí.

Kresby: Viera Rajošová a Peter Sabov

Lubomír Kianička**Sem-tam-rýmy****Liečba**

Strčil brko dole krkom. A čo z toho vyplýva? Že to nie je hydináraň, ale gastro-enter-lógia.

Školáci dnes

Do školy sa hrnú smelí odhodlaní stresom čeliť. Dospelý by sotva zniesol toľko „pozitívnych stresov“.

Elektorát uvažuje

Aký majú zámer s nami, keď nevedia, čo s voľbami? ... čo má volič robiť, keď niet koho voliť?

Médiá

Čo by mali médiá pod palcom, keby nebolo pánov poslancov? Riešili by menšie ryby: Celebrity a ich city.

Výzva médiám

Tvorte smelo repertoár pre dvojicu veľkých: OTO Hudák vtipkár a organár Čeky.